

CONTACT

CONATEZNO

JUL. 2025 | ŠT. 66
www.conatezno.si

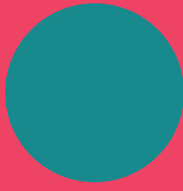
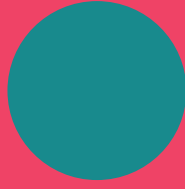
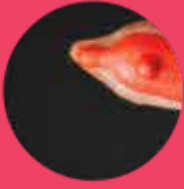
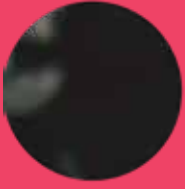
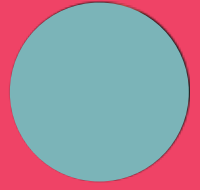
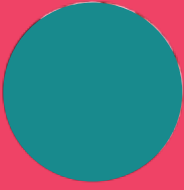
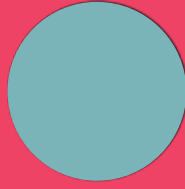
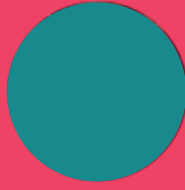
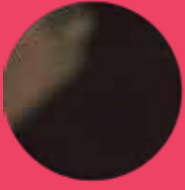
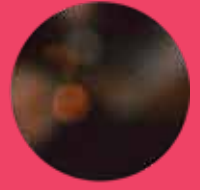
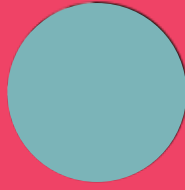
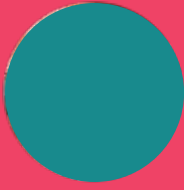
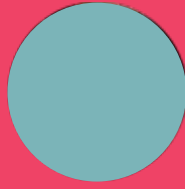

LETNIK XVIII

ZELENA
TRANSFORMACIJA
pot brez povratka

PODRAVJE
regija inovatorjev

KAJ IMATA
SKUPNEGA
Tam in Notre-Dame?

SKRAJŠUJEJO NAM PRIHODNOST

Ker se za večino delovnega ljudstva in ostale priklopljene začenja čas glavnega dopusta, bi moral v sproščenem slogu napisati par vzpodbudnih, nagajivo - radostnih misli, pa mi v tem zelo zahtevnem času, doma in po svetu, to ne gre od rok. Saj ne, da se iz moje glave ne bi kaj vsulo; je veliko lepih želja, toda tudi toliko gneva, razočaranja, jeze; vse v refuzi, da bi še papir to s težavo prenesel. Paziti bom moral, da teh nagnetenih, konfuznih misli, v zmedi ne izlijem. Glede takih tem pišem bolj »počas«, govorim hitreje, v vročini pa mislim površno, ali po površju; zato mi bo potreben miselni reset.

Kaj, kako načrtovati v tem nestabilnem, naglo spreminjajočem se svetu? Težko. Priča smo velikim spremembam, žal na bolje so le tehnološke, pa še te bo potrebno strogo nadzorovati. Družbene so nas pripeljale na začetek civilizacije, ko je odnose za prevlado in preživetje definirala sila močnejšega, hitrejšega in bolj prilagodljivega. Smo v času brezobzirnih arogantnih populizmov, vulgarnih prostaških politikov brez manir, hazarderjev z našimi usodami, ki prisegajo na nacionalistične, domoljubno – »demokratične« spremembe, ki imajo svojo najmočnejše bazno sidrišče pri revežih. Pri siromakih v materialnem, duhovnem ali v obeh ozirih. In ta volilna baza se naglo povečuje. Žal ta zmanipuliran narod potem na volitvah, referendumih ne more imeti prav. Nikakor ne, sploh če je še svoboda medijev le oddaljen cilj, kaj šele njihova odgovornost za vzgojo kritičnega mišljenja in dviga zaupanja v institucije, katerih delo imajo pod drobnogledom. Mogoče se ti samodržci ne zavedajo, da nam skrajšujejo prihodnost, mnogim žal v hipu.

Ta svet je zelo krivičen. Svetovna slika je mračna. Toliko je vojn po svetu; izpostavim genocid v Gazi. Vse več ljudi meni, da je Netanjahu vojni zločinec. Lahko da je nemoralni arogantnež, psihopat, skrajno perverzen lider, ampak ne pozabimo, da so ga izvolili povsem običajni ljudje. Torej ne gre le za posameznika, za narod gre, vsaj večino, ki po dolgih desetletjih zatiranja Palestincev, kot manjvredne človeške vrste, sedaj z raketiranjem, izstradanjem, iztre-

Gorazd Bende,
direktor PPC Tezno

bljanjem, stresa nanje svoj bes, prezir in mržnjo. In še vedno veliko »državnikov« govori, da se Izraelci branijo po terorističnem masakru Hamasa. Neizmerna morija Judov med II. sv. vojno jim ni podelila moralne bianco menice za kakršnokoli povračilno hudodelno početje nad komerkoli. Tudi Ukrajino bi omenil. Zgodovinske izkušnje v Ukrajini in baltskih državah so poglone v klasje rusofobije in dejanja državnih nacionalizmov, ki so prebudili medveda. Grozljivo, koliko ljudi je izgubilo glavo na obeh straneh. Jasno, Putin je agresor, ampak da bi napadel kar celo Evropo? EU je v okviru NATA »kupila« ta strah pred Putinom, da bi lahko brez strategije, brez ciljev in opredeljenih potreb držav sprejela odločitev za povečanje izdatkov za obrambo do leta 2035 na 5 %. Pardon, ni sprejela odločitev, temveč podlegla zahtevi Trumpe in pokleknila pred pričakovanji orožarskih lobijev. To razumem lahko le tako, da bomo manj razvite države, katere nismo proizvajalci sofisticiranih oborožitvenih sistemov, pomagale z nakupi tovrstnega orožja bogatejšim državam, proizvajalkam, da izpad produkcije v avtomobilskem sektorju nadomestijo s produkcijo orožja. Sedanja svetovna politika pa bo ja poskrbela, da se bo orožje tudi prodalo, beri uporabilo, v sedanjih in bodočih vojnah.

In naša država? Seveda brez posebne prepoznavnosti je zraven na tem velikem vrtljaku, notranje razdeljena in predvolilno še dodatno v fazi pregrevanja medstrankarskih nasprotij. Škoda, da se, ne oziraje se na vse, ne pozicionira kot zanesljiv, varen partner z jasno vizijo razvoja, ki nudi številne priložnosti za domače in mednarodne naložbe v industrijo, energetiko, IT sektor, s pospešenim vlaganjem v infrastrukturo in vabljivim davčno administrativnim okoljem. Visoke tehnologije potrebujejo dodaten zagon, podporo, ne samo v farmacevtskem sektorju, ki strmo gre na pot tehnoloških posodobitev. Sanjam, vroče mi je...

Nisem vam želel kvariti odmora, ali težiti pri snovanju dopustniških načrtov, ne pisari iz obupa, bolj odločenosti, da tako ne sme iti več naprej.

Maribor, julij 2025

IZDAJA: ZAVOD PPC TEZNO, Cesta k Tamu 27, 2000 Maribor, www.conatezno.si

Vpisano v razvid medijev pod zaporedno številko 2214

Uredništvo KONTAKTA | Odgovorna urednica: Maja Vintar | Uredništvo: Gorazd Bende, Simona Lobnik Ambrožič, Igor Ambrožič
Oblikovanje: Info-net d.o.o. | Fotografija na naslovnici: Arhiv Cona tezno | Produkcija: EVRA d.o.o. | Tisk: Tiskarna Florjančič | Distribucija: Pošta Slovenije
Sprejem vsebinskih prispevkov in oglasnih sporočil: info@conatezno.si, 02 460 13 00

6

**ZELENA
TRANSFORMACIJA:**
Pot brez povratka

12

**KAKŠNA
BO CENA**
pri prodaji podjetja?

16

PODRAVJE -
regija inovatorjev

20

**ODNOSI V
ORGANIZACIJI:**
Med tišino in sodelovanjem

27

**V JESENI
RAZPIS**
za gradnjo podvoza Ledina

32

**AVTO-MOTO
SPORT
NA TSC -**

34

**KAJ IMATA
SKUPNEGA**
TAM in Notre-Dame

več kot hobi

PPC Tezno pristopila K SLOVENSKI VODIKOVI INICIATIVI

V Planici je bila 28. marca podpisana slovenska iniciativa vodika za uporabnike – SloH2U, podprta s strani industrije in države. Pobudnik platforme družba Plinovodi, sicer operater prenosnega sistema plina, je ob 20. obletnici delovanja na slavnostnem dogodku v Planici skupaj z več kot 50 slovenskimi industrijskimi podjetji in ob prisotnosti ministra za okolje, podnebje in energijo, mag. Bojana Kumra, podpisala dogovor o ustanovitvi konzorcija, Slovenske iniciative vodika za uporabnike – SloH2U.

Konzorcij predstavlja sistemski odziv slovenskih industrijskih odjemalcev na potrebo po prestrukturiranju za uporabo vodika in obnovljivih plinov. Vključitev več kot dveh tretjin industrijskih porabnikov glede na porabo plina, jasno kaže, da obstaja v Sloveniji resna pripravljenost za uresničevanje evropskih ciljev razogljčenja.

Dogodek je otvoril Glavni direktor družbe Plinovodi, Marjan Eberlinc in v uvodnem nagovoru poudaril, da gre pri ustanovitvi konzorcija SloH2U za širšo slovensko vodikovo iniciativo, ki povezuje ključne deležnike industrije, energetike in države z namenom usklajenega, tehnično izvedljivega in pravočasnega prehoda v razogljčeno prihodnost. Kot je poudaril mag. Bojan Kumer: "Za uspešen prehod na nizkoogljično energetiko ne zadostujejo le infrastrukturni projekti – potrebujemo industrijo, ki je pripravljena vlagati, eksperimentirati in sodelovati."

Vključevanje v evropske plinske koridorje

Iniciativa SloH2U se osredotoča na razvoj uporabe vodikovih tehnologij, pripravo infrastrukture za oskrbo z vodikom in povezovanje obstoječih uporabnikov prenosnega sistema plina z vodikovim omrežjem. Iniciativa želi povezati domačo proizvodnjo in končno porabo vodika ter čezmejne zmogljivosti za prenos vodika za potrebe Slovenije in vključevanje v evropske vodikove koridorje. Priprava plinovodnih sistemov na vodik, razvoj vodikovih tehnologij in usposabljanje za njihov prehod za uporabo vodika na uporabniški strani so ključni za integracijo v slovenski in evropski ekosistem vodika, ki bo prispeval k zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv.

Rubriko ureja: M. V.

ZELENA TRANSFORMACIJA: POT BREZ POVRATKA

Zeleni prehod ni več stvar prihodnosti – je že tu. Čeprav podnebna nevtralnost do sredine stoletja ostaja jasno zastavljen cilj, pot do tja še zdaleč ne bo lahka. Zahteva strateške premike, tehnološke inovacije, spremenjene miselne vzorce in predvsem močno vlogo države pri vzpostavljanju spodbud. Večerova energetska konferenca je ponudila vpogled v ključne izzive in priložnosti, ki čakajo Slovenijo in širšo družbo na tej poti.

Energetski prehod kot varnostno vprašanje

Razpršeni proizvodni viri niso zgolj tehnološka alternativa velikim energetskim sistemom – pomenijo tudi višjo stopnjo varnosti. »V primeru energetske krize težje zrušiš vse naenkrat, če imaš razpršene vire,« je poudaril Andrej Gnezda, generalni direktor Direktorata za podnebno politiko na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo. Dodal je, da energetski prehod prinaša tudi izzive umeščanja v prostor, potrebo po poenostavitvi postopkov in vključevanju lokalnih skupnosti. »Pomembno je, da imamo pripravljen sistem spodbud, saj je bil v zadnjem trenutku umaknjen zakon o uvajanju obnovljivih virov.«

Brez subvencij ne bo šlo

Zeleni prehod ima tudi svojo ceno. Slovenska odvisnost od fosilnih virov nas je lani stala štiri milijarde evrov. A prehod

v nizko-ogljico prihodnost zahteva začetne investicije, ki jih brez državne pomoči marsikdo ne bo zmožel.

Aleš Osrajnik, direktor Cone Tezno, je povedal, da je tudi Cona že stopila na pot zelenega prehoda s postavljanjem sončnih elektrarn, a tudi teh ne bi bilo brez ustreznih spodbud in subvencij. Cona Tezno ima trenutno postavljenih že za 5,6 megavata sončnih elektrarn, ki letno proizvedejo 6 gigavatnih ur električne energije.

Predvsem generalna družbena sprememba

Za uspeh zelenega prehoda bo ključen tudi miselni obrat – od razmišljanja, temelječega na fosilni energiji, k razumevanju trajnosti, učinkovitosti in dolgoročnih koristi. A da se to zgodi, bo potrebna večplastna podpora – politična, finančna in kulturna.

Energetski prehod ni le projekt ministrstev in podjetij – je projekt celotne družbe. Prinaša izzive a še več priložnosti. Slovenija ima infrastrukturo, znanje in dostop do virov. Manjka pa še enoten, odločen premik naprej. Sporočilo pa je jasno: prihodnost ni odvisna od nafte, ampak od naše sposobnosti povezovanja, vlaganja in vizije.
(povzeto po: Timotej Milanov, 16.5.2025, Večer)

Banke kot partnerke zelenih projektov

Ključno vprašanje, ki se pojavlja ob izvajanju ukrepov zelenega prehoda tako na ravni gospodinjstev kot gospodarstva je, kje dobiti ustrezno financiranje. Ena od možnosti je izdaja zelenih obveznosti je povedal Gašper Jež in Banke SID. Tudi pri NLB opažajo, da se v zadnjih letih največ vlaga v obnovljive vire energije, energetska učinkovitost in trajno mobilnost. V NLB so lani namenili za nove projekte več kot 300 milijonov evrov še pove Petra Levec iz NLB.

vec iz NLB.

rebe Slovenije in vključevanje v evropske vodikove koridorje. Priprava plinovodnih sistemov na vodik, razvoj vodikovih tehnologij in usposabljanje za njihov prehod za uporabo vodika na uporabniški strani so ključni za integracijo v slovenski in evropski ekosistem vodika, ki bo prispeval k zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv.

POŽARNA VARNOST NA PREIZKUŠNJI

Naj spomnimo, 8. februarja je zagorelo v sedmih šotorih podjetja 'Plana S', kjer so bili spravljene plastični izdelki na sedem tisoč paletah. V intervenciji je sodelovalo skupno 230 gasilcev s 60 vozili. Poleg GB Maribor še enajst prostovoljnih društev iz Javne gasilske službe Mestne občine Maribor in več društev iz sosednjih občin. Ob njihovem prihodu na kraj požara je bil požar že popolnoma razvit. Ogenj se je širil z veliko hitrostjo po vsem skladišču, na območju večjem od nogometnega igrišča. Visoki plameni in gost dim so se videli že od daleč, tudi vonj po plastiki se je širil daleč naokrog. Ker gašenje tovrstnega požara zahteva veliko vode, je zagotavljanje le to postalo izziv.

»Hidrantno omrežje je za takšen požar nima dovolj kapacitete,« je takrat opozoril poveljnik Gasilske brigade Maribor Primož Osojnik. Na srečo je na pomoč priskočila bližnja Surovina in ponudila pomoč. »Vodo smo lahko zajemali iz njihovega rezervoarja, kjer je bilo na voljo 1000 kubičnih metrov. To bi zadostovalo za dva dni gašenja,« je poudaril Osojnik. V javnosti pa so se začele razprave o zadostnosti hidrantnega omrežja, predvidevanja in posploševanja. Civilne iniciative mestne četrti Tezno je sklicala tudi sestanek na temo požarne varnosti na celotne področju Tezna ter stanja hidrantov v industrijski coni Tezno. Razen predstavnikov CI MČ Tezno so

Globa za neizvajanje Zakona o varstvu pred požarom znaša od 1.300 € do 20.000 €.

se sestanka udeležili tudi predsednik MČ Tezno Mitja Jenuš, podžupan MOM Samo Medved, vodja mestnih četrti na MOM Mirjana Mihin, direktor Mariborskega vodovoda Jug Miran, mag. Aleš Ciringer - direktor Gasilske brigade Maribor in predstavnik Zavoda PPC Tezno. Na sestanku smo vsi

Sistem požarne varnosti v coni Tezno

Objekti v coni Tezno so za gašenje opremljeni z ročnimi in prevoznimi gasilniki, v večjih objektih je izvedeno tudi zidno hidrantno omrežje. Posamezni večji objekti so opremljeni s sistemom za javljanje požara. Pristojna gasilska enota je Gasilska brigada Maribor, ki je od lokacije oddaljena le 3,6 km.

Na območju cone se nahaja okrog 90 hidrantov, ki so večina v podzemni izvedbi. Nahajajo se ob obeh glavnih cestah in ob vmesnih povezovalnih cestah in zemljiščih podjetij.

Hidrantno omrežje je povezano z omrežjem Mariborskega vodovoda d.o.o. Večina hidrantov se nahaja v namenskem betonskem jašku, ki ima tudi revizijsko odprtino za vzdrževanje in zamenjavo. Več jih je označenih z namensko tablico, nekateri so tudi protinaletno zaščiteni. Posamezni so dodatno zaščiteni še z pokrovom, ki onemogoča zasutje hidranta. S 25 hidranti upravlja Zavod PPC Tezno. V času od požara smo vse hidrante na omrežju še dodatno pregledali, označili, servisirali in v njih izmerili tudi statični tlak, dinamični tlak pri 10 l/s, pretok pri 1,5 bar in maksimalen možen pretok.

skupaj ovrgli zmotna prepričanja o splošni nezadostnosti hidrantnega sistema na Teznem in se zavezali k posameznim ukrepom, da varnost še izboljšamo.

Cono Tezno so si v večkrat natančno ogledali tudi gasilci poklicne brigade. Skupaj z njimi že pripravljamo posodobljene načrte požarne varnosti v coni. Na levi strani Perhavičeve ulice, v smeri proti Pohorju in proti podjetju Plana, se nahaja 8 nadzemnih in 6 podzemnih hidrantov, ki so suhi in v njih ni vode. Ti hidranti niso v upravljanju Zavoda PPC Tezno temveč Mariborskega vodovoda.

Večina hidrantov na območju cone pa se nahaja na zemljiščih lastnikov podjetij. Za brezhibnost teh hidrantov so dolžna skrbeti podjetja sama.

Ob pregledu je bilo ugotovljeno, da je hidrantno omrežje v coni Tezno delujoče, tehnično ustrezno in primerljivo s stanjem hidrantnega omrežja Mestne občine Maribor.

Kaj je odgovornost podjetij?

Požarna varnost je pomembna zaradi več razlogov. Preprečuje požar - z ustreznimi ukrepi zmanjšujemo tveganje za nastanek požarov v delovnih prostorih. Izjemno pomembna je zaščita življenj saj lahko pravilni požarni načrti in ukrepi preprečijo žrtve v primeru požara. Z ekonomskega vidika je bistvena zaščita premoženja - učinkovita požarna varnost zmanjšuje škodo na objektih in napravah.

Nenazadnje pa je potrebno tudi izpolnjevati zakonodajne zahteve in zagotavljati skladnosti z veljavnimi predpisi in standardi na področju požarne varnosti. Požarni red in evakuacijski načrt sta ključna dokumenta za varnost zaposlenih, obiskovalcev in premoženja v primeru požara.

POLNI CERTIFIKAT

Za nastanitvene objekte in objekte, v katerih se lahko zbere več kot 100 ljudi, pa mora biti izdelan in objavljen načrt evakuacije. Načrt evakuacije mora biti vidno izobešen v objektu in jasno prikazovati evakuacijske poti, gasilnike, notranje hidrantne omarice, ročne javljalnike požara, zbirno mesto ter ostale elemente. Lastniki ali uporabniki objektov, za katere je potrebno izdelati načrt evakuacije in požarni načrt, morajo enkrat letno izvesti tudi praktično usposabljanje za izvajanje evakuacije iz objekta ob požaru. Na vaji evakuacije se preizkuša in preverja čas evakuacije, evakuacijske poti in izhodi, odgovornosti in naloge zaposlenih oz. stanovalcev in splošna varnost ob evakuaciji. Evakuacijski načrt je potrebno posredovati najbližji gasilski enoti za pomoč gasilcem pri intervencijah.

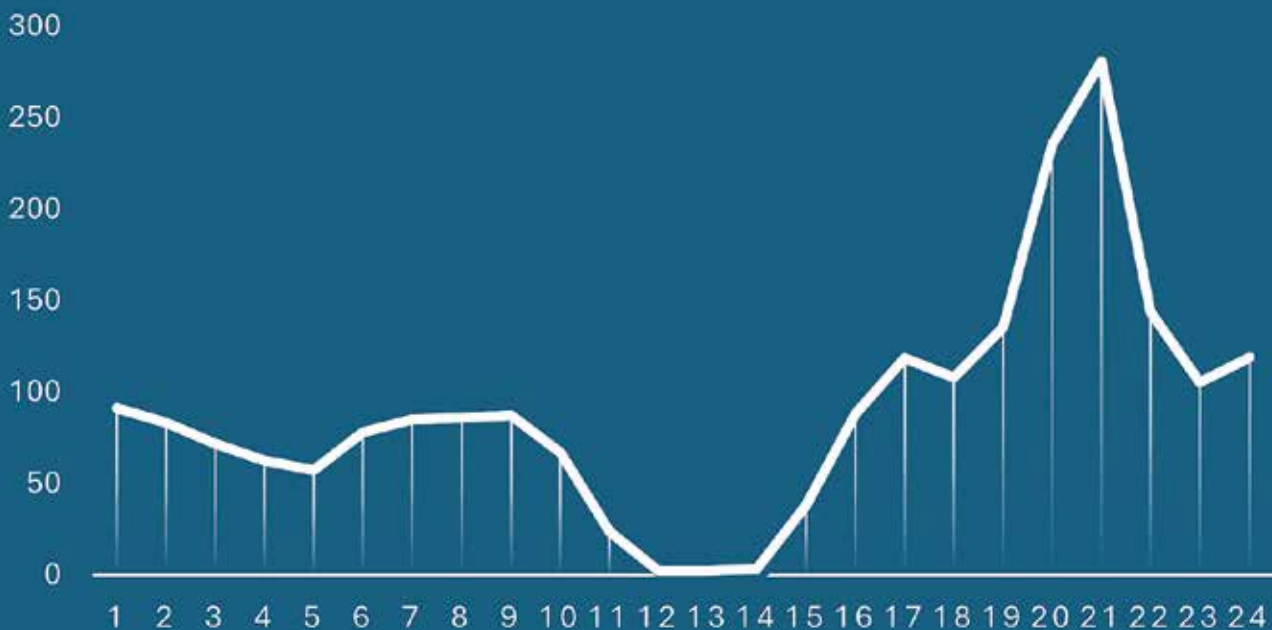
Požarni red podjetja določa:

- organizacijo varstva pred požarom in odgovornosti zaposlenih
- ukrepe varstva pred požarom (npr. prepoved kajenja, odstranjevanje gorljivih snovi)
- predvideno število uporabnikov
- ukrepe za varno evakuacijo in hitro intervencijo
- navodila za ravnanje ob požaru
- usposabljanja zaposlenih

Požarni red mora biti vedno prilagojen objektu in se mora ob vsaki pomembni spremembi (npr. sprememba razporeda prostorov, števila uporabnikov, tehnologije ipd.) tudi ažurirati.

Za objekte s srednjo in višjo požarno ogroženostjo je potrebno izdelati požarni načrt. Požarni načrt je grafični prikaz objekta, označenimi nevarnostmi ter sistemi, napravami in sredstvi za preventivno in aktivno požarno zaščito. Izdelan požarni načrt zmanjšuje nevarnost nastanka požara hkrati zagotavlja učinkovito gašenje, če pride do požara. Namenjen je uporabnikom objekta, gasilcem in drugim reševalcem.

DNEVNO GIBANJE SPROTNIH CEN NA BSP SOUTHPOOLU

Primer dnevnega gibanja borznih cen

INVESTICIJA V HRANILNIKE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Človeštvo je tehnološki razvoj doseglo z uporabo energije predvsem fosilnega izvora. Po letu 2005 smo se v svetu začeli zavedati stranskih učinkov teh dejavnosti. Globalno segrevanje je danes, na srečo, zelo poznan pojav, a vse premalo upoštevan. V tem času so se zgodile korenite spremembe v proizvodnji električne energije, v smeri uresničevanja zavez Republike Slovenije in Evropske unije. Te zaveze vključujejo Evropski zeleni dogovor, ki predvideva dosego podnebne nevtralnosti do leta 2050, nacionalne cilje iz Celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN), ki vključujejo povečanje deleža obnovljivih virov izboljšanje energetske učinkovitosti in razogljčenje gospodarstva, ter Direktivo EU o energetske učinkovitosti, ki spodbuja optimizacijo rabe energije v vseh sektorjih.

Piše: Milan Novak

Spremembe iz rabe primarne fosilne energije v rabo obnovljivih virov, kot sta predvsem sončno obsevanje in veter, so prinesle spremembe tudi v stabilnost elektroenergetskih sistemov. Shranjevanje električne energije takrat, ko je njena proizvodnja v presežku, kasneje pa uporaba v času zmanjšane proizvodnje, predstavljata enega ključnih mehanizmov za uravnoteženje energetskega sistema. Gre za racionalizacijo, ki vodi k zmanjšanju skupne porabe električne energije, ne glede na njen izvor, ter podpira stabilnost elektroenergetskega omrežja.

Zavod PPC Tezno celovito upravlja in razvija infrastrukturo, potrebno za delovanje gospodarskih družb, ki se nahajajo na njenem področju. Ena od najpomembnejših infrastruktur je elektro energetska infrastruktura. Zavod PPC Tezno zagotavlja zanesljivo oskrbo z električno energijo. Cilji omenjene investicije so:

- akumulirati električno energijo sončnih elektrarn PPC Tezno in jo sprostiti v omrežje v času, ko za to obstaja potreba znotraj cone Tezno in iz tega naslova ustvarjati dodano vrednost.
- črpati električno energijo iz omrežja v časovnih obdobjih, ko je njena vrednost nižja in jo vračati v omrežje, ko je njena vrednost višja.
- povečati zanesljivost oskrbe z električno energijo. Sistem hranilnikov bo služil kot velik UPS, kar je pomembno predvsem za podjetja v coni, ki temeljijo na procesih, katerih prekinitev bi povzročila večjo poslovno škodo.

Aktivni na trgu električne energije

V primeru implementiranja hranilnikov v PPC Tezno gre za dvoplasten poseg v dosedanja koncept upravljanja z električno energijo. Poleg akumuliranja sončne energije, proizvedene v PPC Tezno in predvsem ustvarjanje dodatne vrednosti zaradi prečrpavanja električne energije tako, da se hranilniki polnijo v času njene nižje vrednosti in praznijo v času njene višje vrednosti, predstavlja glavni vir zasluga arbitriranja električne energije preko BSP - regionalne energetske borze. V grafu vidimo razpoložljivi dnevni razpon teh cen.

Tehnološke značilnosti

Hranilnik električne energije (ang. Battery Energy Storage System BESS) je namenjen shranjevanju električne energije v času nizke nakupne cene in prodaje v času višjih

Hranilniki za ekonomske in ekološke učinke

Z vgradnjo hranilnikov električne energije v coni Tezno bomo omogočili pametnejše in finančno ugodnejše upravljanje s kupljeno ter v sončnih elektrarnah proizvedeno električno energijo. Tak pristop bo pripomogel k zmanjšanju porabe električne energije in ustvaril pozitivne ekonomske učinke za investitorje, hkrati pa prispeval k zelenemu prehodu in okoljski odgovornosti regije.

prodajnih cen. Za takšno prečrpavanje se uporablja izraz arbitraž. Zaradi pozitivnih finančnih učinkov arbitraže energije smo kapacitete zakupljene pasovne nadomestili z arbitrirano električno energijo. Kljub vsemu je še vedno potreben manjši nakup med delovniki.

Sistem arbitraže smo razdelili na dva režima: klasični režim arbitriranja (režim A) kjer se v 24 urah izvedeta 2 cikla polnjenja praznjenja ter kombinirani režim arbitriranja (režim SE-A), kjer se shranjuje med konci tedna in med prazniki proizvedena energija iz sončnih elektrarn. Slednja se deloma porabi v drugem delu nedelje in v ponedeljek zjutraj, preostanek se sprosti v omrežje v ponedeljek opoldan.

Projekt integracije hranilnikov v PPC Tezno je ena od večjih potencialnih investicij na osnovi racionalizacije oskrbe z električno energijo in večanjem njene zanesljivosti. V primeru implementacije hranilnikov v coni Tezno smo združili tri vidike racionalizacije, od katerih vsi trije dajejo dober finančni izplen. To so prečrpavanje energije, proizvedene s sončnimi elektrarnami, nadzor nad konico odjema cone Tezno iz javnega omrežja ter prečrpavanje električne energije iz časovnih obdobj z nižjo vrednostjo v časovna obdobja višje vrednosti (zgoraj opisana arbitraž). Prav vidik arbitraže daje najboljše finančne rezultate. Projekt je ob financiranju profitabilen. V primeru nepovratne subvencije se smiselnost investicije bistveno poveča. Kljub vzpodbudno dobrim finančnim rezultatom je potrebno predvideti še druge, slabše scenarije, ki bodo podaljšali čas povrnitve investicije in poslabšali neto pozitivno vrednost in interno stopnjo donosa, kar je lahko posledica nepredvidljivih cenovnih razmer v Evropi.

KAKŠNA BO CENA PRI PRODAJI PODJETJA?

Piše: Mateja Ahej, Targo finance

Eno ključnih vprašanj pri prodaji podjetja je »Koliko je vredno moje podjetje?«. Med tem, ko je seveda potrebno strokovno vrednotenje, da bosta lahko prodajalec in kupec sklenila utemeljen in ekonomsko smotrni dogovor, pa je zanimivo pogledati tudi tržne podatke o prodajah v okolju kjer podjetje deluje, saj primerljive transakcije dajejo precej kvaliteten vpogled v to kje se bomo lahko v pogajanjih gibali z doseženo ceno.

V članku se osredotočamo na tržne podatke o transakcijah, ki so dostopni in preverljivi in iz njih lahko sklepamo na okvirne cene, ki jih je možno doseči pri prodaji podjetij tudi v Sloveniji. Takšno vrednotenje seveda vključuje veliko negotovosti in ne more nadomestiti konkretiziranega ocenjevanja vrednosti podjetja, saj ne vemo pod katerimi pogoji je bila prodaja za katero razpolagamo s podatki sklenjena – ali je šlo za strateški prevzem, ali je bila transakcija morda sklenjena med povezanimi osebami ipd.

Povprečni multiplikatorji v CEE

Leto 2024 in 2025 je prineslo dinamiko, ki jo oblikujejo makroekonomski dejavniki, sektorske preference ter povečano zanimanje strateških kupcev, podjetniškega in finančnega kapitala (povečanje sredstev v PE skladih na voljo za nove nakupe).

V prvi polovici prejšnjega leta je povprečni EBITDA multiplikator za mala in srednje velika podjetja (SME) v CEE znašal 5,2x. Po podatkih Mergermarketa pa je mediana EV/EBITDA multiplikatorja za vse sektorje v CEE v obdobju 2023/24 znašala 6,7x, kar je še vedno nižje od povprečja preostale Evrope, ki znaša 9,4x.

Razlika med CEE in zahodnoevropskimi trgi se sicer zmanjšuje, kar nakazuje na večje zaupanje investitorjev v regijo. V preteklosti so na nižje multiplikatorje v CEE vplivali dejavniki, kot so manjše velikosti transakcij, manjša konkurenca med kupci in večja tržna fragmentacija.

Kaj je multiplikator na EBITDA?

Multiplikator na EBITDA (EBITDA multiple) izraža razmerje med vrednostjo podjetja (Enterprise Value – EV) in dobičkom pred obrestmi, davki, amortizacijo (EBITDA). To je ključni kazalnik, ki kupcem omogoča hitro primerjavo vrednosti podjetij v istem sektorju. V CEE regiji (Srednji in vzhodni Evropi) se multiplikatorji razlikujejo glede na državo, velikost podjetja, stopnjo tehnološke in digitalne preobrazbe in tržno pozicijo.

Ključni dejavniki, ki vplivajo na prodajo podjetij in na oblikovanje prodajnih cen v regiji:

• Makroekonomska negotovost:

Visoke obrestne mere in inflacija zvišujejo stroške financiranja, kar pritiska na nižje multiplikatorje. Vendar stabilnost regije po ukinitvi energetske odvisnosti od Rusije krepi zaupanje investorjev.

• Sektorski premiki:

Tehnološka in podjetja v sektorju digitalizacije ter obnovljivi viri energije (npr. sončne elektrarne) dosegajo multiplikatorje 10–14x EBITDA (podatki Dealsuite), medtem ko tradicionalni sektorji (npr. gradbeništvo) stagnirajo pri 4–6x.

• Tržna velikost:

Manjša podjetja, kjer je EBITDA manjši od 5 mio EUR imajo v povprečju nižje multiplikatorje (4–7x) zaradi tveganj po-

vezanih s koncentracijo strank, tržne izpostavljenosti ipd. Srednje in velike transakcije, kjer je EBITDA večji od 15 mio EUR dosežejo 8–12x.

Sektorski vpogled: Najvišji multiplikatorji v zdravstvu in IT

Multiplikatorji se med sektorji močno razlikujejo. V prvi polovici lanskega leta je sektor zdravstva in farmacije dosegel najvišji povprečni EBITDA multiplikator v CEE, in sicer 7,1x. Sledil je sektor programske opreme z multiplikatorjem 6,8x. Na drugi strani je sektor gostinstva in turizma beležil najnižji multiplikator, le 3,9x.

Zanimivo je, da je sektor programske opreme v zahodni Evropi še bolj cenjen; v DACH regiji (Nemčija, Avstrija, Švica) znaša povprečni multiplikator 8,5x, na Nizozemskem pa 7,0x.

Kaj pa Slovenija?

Žal zbranih in preverjenih podatkov za Slovenijo enostavno ni saj prodajalci in kupci v zasebnih transakcijah po navadi ne razkrivajo detajlov o prodajah in nakupih, hkrati velikost trga težko daje relevantne primerjalne podatke. Ker je Slovenija del regije srednje in vzhodne Evrope (CEE), si lahko pomagamo z regijskimi podatki in lastnimi izkušnjami transakcij kjer v Targo financah nastopamo kot svetovalec in posrednik. Po aktualnih poročilih (npr. Dealsuite in Forvis Mazars) se povprečni multiplikatorji v regiji za mala in srednja podjetja gibajo okoli 5,2 x do 5,5 x EBITDA. To pomeni, da se podjetja povprečno prodajajo za približno petkratnik letnega dobička pred amortizacijo. Višji multiplikatorji se pojavljajo v panogah z več dodane vrednosti, kot so:

- Zdravstvo in farmacija (okoli 7 x),
- Informacijska tehnologija (IT) (okoli 6,8 x),
- Industrijska proizvodnja (okoli 5,5 x).

Nižje multiplikatorje beležijo panoge, kot so:

- Gostinstvo in turizem (okoli 3,9 x),
- Trgovina na drobno (okoli 4,2 x).

Zadnja leta kažejo, da je zanimanje za naložbe v Sloveniji stabilno, še posebej v panogah, kjer podjetja ponujajo specifično znanje, tehnologijo ali dobro pozicionirane produkte.

Pozitivni obeti za prihodnost

Kljub izzivom, kot so višje obrestne mere in geopolitična negotovost, ostaja M&A trg v CEE živahen. Multiplikatorji na EBITDA so se stabilizirali, sektorji z visoko dodano vrednostjo, kot sta zdravstvo in IT, pa dosegajo višje vrednosti.

Za podjetja v regiji to pomeni priložnost za strateške prodaje ali združitve, zlasti v sektorjih z visokim povpraševanjem. Investitorji pa lahko izkoristijo še vedno konkurenčne vrednotenja in potencial za rast v CEE regiji.

SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD (SPS)

V LETU 2025 PODPIRA MSP-JE S 183 MILIJONI EVROV RAZVOJNIH SPODBUD

Slovenski podjetniški sklad (SPS) je v letu 2025 mikro, malim in srednje velikim podjetjem namenil 183 milijonov evrov razvojnih spodbud. S temi spodbudami želi SPS spodbuditi za več kot 230 milijonov evrov investicij v slovensko gospodarstvo in podpreti približno 3.800 projektov.

Do sredine maja je že odobril skoraj 55 milijonov evrov in podprl več kot 1.700 projektov, na voljo pa ostaja še približno 130 milijonov evrov sredstev. Večina teh sredstev je že razpisanih, preostanek v višini 38 milijonov evrov pa bo objavljen v prihodnjih mesecih. Med drugim se obetajo tudi novi likvidnostni krediti do 100.000 evrov ter spodbude za lesno industrijo.

Trenutno sta odprta dva javna razpisa:

• **Garancije za bančne kredite s subvencionirano obrestno**

mero (P1 plus 2025):

namenjene so večjim investicijam, tudi na področjih digitalizacije, zelenega prehoda in krožnega gospodarstva; SPS s svojimi garancijami podjetjem olajša dostop do bančnih kreditov, saj zmanjšajo potrebo po lastnem zavarovanju;

• **Slovenski tehnološki sklad (STS 2025):**

gre za lastniško financiranje inovativnih podjetij z visokim potencialom rasti; SPS ne vlaga neposredno, temveč bo izbral upravljavce skladov semenskega in tveganega kapitala, ki bodo skupaj s zasebnimi vlagatelji investirali v inovativna podjetja.

V sklopu vavčerjev, ki so namenjeni hitremu dostopu do poslovnih storitev, lahko MSP-ji pridobijo sofinanciranje do 60 % upravičenih stroškov zunanjih izvajalcev (od 300 do 9.999,99 EUR). Na voljo so:

- Vavčer za udeležbo v gospodarskih delegacijah v tujino (V1): podpora pri izmenjavi znanj/izkušenj in vstopu na tuje trge;
- Vavčer za patente, modele, znamke (V2): podpora pri zaščiti intelektualne lastnine;
- Vavčer za prenos lastništva (V4): podpora pri prodaji/prenosu podjetja ali notranjem odkupu;
- Vavčer za statusno preoblikovanje družb (V5): sofinanciranje stroškov svetovanja glede statusnega preoblikovanja

podjetij (npr. iz s.p. v d.o.o.);

- Vavčer za sofinanciranje priprave projektnih predlogov na razpise drugega stebra okvirnega program EU Obzorje Evropa (V6): sofinanciranje priprave kakovostnih projektov za evropske razpise.

V prihodnjih mesecih se načrtuje še objava naslednjih vavčerjev: Vavčer za kibernetiko varnost, Vavčer za LCA analizo, Vavčer za prototipiranje in ESG vavčer.

Preko SPS so na voljo tudi mentorski programi, programi usposabljanja in povezovanja ter različni pospeševalniški programi, ki jih potrebujejo start-up podjetja ter inovativni MSP-ji za hitrejšo globalno in trajnostno rast.

Pri izvajanju razvojnih spodbud SPS dosledno sledi smernicam Evropske unije ter upošteva nacionalne strateške usmeritve na področju trajnostnega financiranja. V podporne mehanizme sistematično vključuje štiri ključne trajnostne vidike: zeleno, krožno, digitalno ter družbeno odgovorno poslovanje. S tem spodbuja uvajanje zelenih rešitev in trajnostnih poslovnih modelov v podjetjih.

Informacije o razpisih in pozivih najdete na: <https://www.podjetniskisklad.si/>.

STEP platforma

SPS je konec lanskega leta prevzel tudi vlogo nacionalne kontaktne točke za evropsko platformo STEP – platformo strateških tehnologij za Evropo. V tej vlogi nudi ciljno-usmerjeno podporo podjetjem vseh velikosti pri iskanju primernih nacionalnih in evropskih sredstev za razvoj in proizvodnjo strateških tehnologij in pri povezovanju z različnimi deležniki. To pomeni, da SPS:

- obvešča podjetja o aktualnih razpisih in priložnostih v okviru STEP,
- svetuje podjetjem glede izbire ustreznih virov financiranja in najprimernejših programov,
- povezuje podjetja z relevantnimi partnerji in mrežami na nacionalni in EU ravni, in
- spodbuja vključevanje podjetij v strateške evropske verige vrednosti.

STEP platforma je namenjena krepitvi industrijske konkurenčnosti EU, saj se osredotoča na razvoj ključnih tehnologij za trajnostno in konkurenčno prihodnost. STEP podpira pro-

jekte za razvoj in proizvodnjo v treh sektorjih, pomembnih za zeleni in digitalni prehod:

1. Čiste, nizkoogljične in z viri gospodarne tehnologije (ang. cleantech)
2. Digitalne tehnologije in globokotehnoške inovacije (ang. digital tech in deeptech)
3. Biotehnologije (ang. biotech)

Pri tem morajo projekti izpolnjevati vsaj enega od obeh kriterijev:

1. Inovativnost

Tehnologija mora prinašati na EU trg vsaj dve od treh karakteristik: inovativnost, nastajajoč in/ali najsodobnejši element s prebojnimi gospodarskim potencialom.

2. Zmanjšanje strateške odvisnosti

Tehnologija mora izpolnjevati več naslednjih dejavnikov:

- krepitev industrijskega in tehnološkega vodstva Unije,
- podpora kritičnim infrastrukturam,
- povečanje proizvodne zmogljivosti (samo kadar je bila ugotovljena strateška odvisnost),
- krepitev varne oskrbe,
- spodbujanje pozitivnih čezmejnih učinkov na notranjem trgu.

STEP financira vse faze razvoja, od raziskav in inovacij do demonstracije prototipa v operativnem okolju. Prav tako pa podpira vzpostavitev proizvodnih zmogljivosti v industrijskem obsegu za izdelke kritičnih tehnologij ter ustrezne komponente in podkomponente, vključno s stroji, ki se posebej uporabljajo za njihovo proizvodnjo. EU s STEP uvaja ciljno podporo: pečat suverenosti, EU razpise za STEP sektorje, spodbude v primeru sodelovanja v pomembnih projektih skupnega evropskega interesa (IPCEI) in nacionalni javni razpis, ki bo objavljen tekom leta 2025 za projekte, ki morajo biti izvedeni do sredine l. 2029.

Več informacij o platformi STEP

pridobite na: <https://stepslovenija.eu/>.

Na svoji podjetniški poti niste sami.

Tukaj smo za vas.

Slovenski podjetniški sklad

CILJI

RAZVOJ IN PROIZVODNJA STRATEŠKIH TEHNOLOGIJ TER USTVARJANJE NOVIH EVROPSKIH VERIG VREDNOSTI.

ZAGOTOVITI NOVA ZNANJA, KOMPETENCE IN VEŠČINE ZA RAZVOJ IN PROIZVODNJO STRATEŠKIH TEHNOLOGIJ.

V ČASU VELIKIH GOSPODARSKIH SPREMENB SPODBUDITI INOVATIVNO PREOBRAZBO SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA.

PODRAVJE – REGIJA INOVATORJEV

Štajerska gospodarska zbornica je uspešno zaključila predstavitev prijav na razpis za priznanja INOVACIJE 2025, ki je letos potekalo pod navdihujočim sloganom »Z novimi tehnologijami do neba«. Kar 155 inovatorjev je razvilo 32 inovacij.

Strokovna komisija, ki so jo sestavljali predsednica komisije mag. Vanja Jus ter člani komisije mag. Aleksandra Podgornik, Zlatko Slavinec in mag. Aleš Osrajnik je uspešno ocenila vse inovacije. Največ jih je bilo na področju produktivnih inovacij, kjer so jih obravnavali 19. Nekaj je bilo tudi procesnih inovacij, ena trženjska, dve družbeni inovaciji ter sedem kombiniranih, ki združujejo več tipov inovativnosti.

S številom in raznolikostjo prijav Podravje znova potrjuje svojo moč na področju inovacij – od konkretnih tehnoloških rešitev do družbeno odgovornih pristopov in novih tržnih modelov.

Cilj razpisa je bil spodbujanje inovacijske dejavnosti kot ključnega motorja trajnostnega razvoja gospodarstva. Prijavljeni se bodo potegovali za priznanja tako na regijski kot nacionalni ravni, kjer bodo predstavljeni najboljše inovativni dosežki slovenskega gospodarstva.

Srebrni inovator: podjetje Weltnorm – NO FRAME okno

Podjetje Weltnorm je svoj prostor našlo v Coni Tezno. Spe-

cializirano je za razvoj in proizvodnjo tehnično dovršenih okenskih sistemov za sodobno arhitekturo. V lastni proizvodnji izdelujejo okna po meri, prilagojena individualnim arhitekturnim zahtevam in specifikam vsakega projekta. Njihova posebnost so detajlno zasnovani sistemi, ki omogočajo popolno integracijo v različne gradbene strukture in minimalistične oblikovalske koncepte. S poudarkom na natančnosti, kakovosti materialov in inovativnosti zagotavljajo rešitve, ki izpopolnjujejo visoke estetske in funkcionalne standarde sodobne arhitekture. Sodelujejo z arhitekti, oblikovalci, investitorji in izvajalci, ki iščejo zanesljive in napredne okenske rešitve za zahtevne projekte. NO-FRAME okno je okno brez vidnega krila in podboja, ki popolnoma zabriše mejo med zunanostjo in notranostjo. Skrito okovje in brezhibna integracija v fasado omogočata čiste, neprekinjene steklene površine, hkrati pa ohranjata funkcionalnost odpiranja po horizontalni in vertikalni osi.

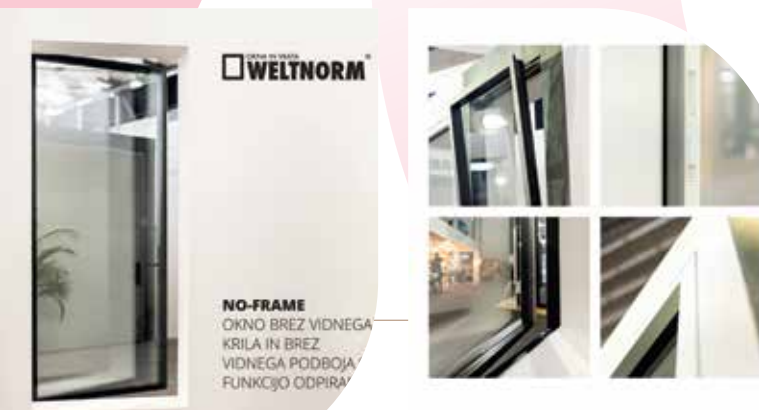
Za projekt No-FRAME okno so inovatorji Robert Kostanjevec, Drago Kostanjevec in Robert Zelenko prejeli srebrno priznanje za najboljše inovacije Podravja 2025.

Predstavili so se:

- 4inovations d.o.o. (Integrirani sistem oksidativne in biostimulativne podpore rastlin (PBS – O3)),
- Danijel Esih (Filtra za dimnik za centralno ogrevanje),
- Academia d.o.o., OE Višja strokovna šola Academia Maribor (AcademiQ – osebni AI tutor za študente),
- Aiport Tech d.o.o. (Digitalni dvojček in genetski algoritmi za avtomatizirano planiranje proizvodnje),
- Cayrex, Dušan Caf (Hyperflow pretočna baterija),
- Ekosen d.o.o. (Sunlife DESK),
- Ergonomske rešitve d.o.o. (Univerzalno prilagodljivo ergonomsko stojalo za tipkovnico in tiskane dokumente),
- Holo Limited d.o.o. (Prvi hologramski park v Sloveniji),
- Izdelava maloserijskega pohištva SENIK, Nataša Majcen s.p. (Ko trajnost sreča dizajn: rastlinsko usnje v pohištvu),
- Javne službe Ptuj d.o.o. (Aplikacija za iskanje grobov),
- SMARTina, Tečaji in inštrukcije, Martina Komovec s.p. (Interaktivno poučevanje z novimi tehnologijami),
- Inštitut za promocijo varstva okolja, Geografsko društvo Maribor (Personaliziran načrt z digitalnimi tehnologijami za permakulturno pridelavo),
- Insem-Atmos žerjavi in dvižna tehnika d.o.o. (Enakomerni dvig bremena),
- Insem-Atmos žerjavi in dvižna tehnika d.o.o. (Inteligentno mostno dvigalo),
- Weltnorm d.o.o. (Okno brez vidnega krila in brez vidnega podboja s funkcijo odpiranja),
- Marles hiše Maribor d.o.o. (Modularni sistem lesenih montažnih hiš FRESH),
- Univerza v Mariboru, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo (Nov postopek čiščenja vodikovega peroksida),
- Tensor d.o.o. (Paketnik za izposojlo, vračilo in poplačilo

terjatev knjižničnega gradiva 24/7),

- Tensor d.o.o. (SCI Kiosk – samopostrežni terminal za prijavo in odjavo gostov),
- Talum d.d. Kidričevo (Livni stroj za proizvodnjo traku do širine 600 mm),
- IC Piramida Maribor, Višja strokovna šola za prehrano in živilstvo (Nutrifunkcionalna granola z bučnim oljem za trajnostno naravnano prehrano),
- Impol 2000 d.d. (Visoko legirana aluminij-magnezijeva zlitina s trajnostno in ekonomsko učinkovitostjo) ter "Razvoj in trženje industrijske metodologije določanja nečistoč in njihovega vpliva na kakovost aluminijevih zlitin namenjenih letalski, vesoljski in obrambni industriji",
- Jan Koritnik (Dozirni pokrov za prehrabene granulate),
- Zveza Slovenska unija pacientov, Društvo za boj proti raku Štajerske Maribor (Roza oktober in moška moda 2024),
- Višja šola za gostinstvo in turizem Maribor in Hortikulturno društvo Maribor (Po poteh užitnih dreves Maribora),
- Filip Ljevar (Sklop strojnega primeža),
- Šolski center Ptuj, Višja strokovna šola; TempPad d.d.; JA Slovenija Zavod za spodbujanje podjetnosti pri mladih (Naprava za gretje/hlajenje napitkov),
- Kreal inženiring d.o.o. (GreenMind – Pametno okoljsko zaznavanje za pametne skupnosti),
- Višja šola za gostinstvo in turizem Maribor (ForestWell: inovativni učni pripomoček),
- Ledinek Engineering d.o.o. (Pnevmatska hladna CLT in GLT stiskalnica z varčnejšim energetskim delovanjem in optimiziranim dizajnom znotraj dimenzij za standardni cestni in prekomorski prevoz) in
- Tehniški šolski center Maribor, Višja strokovna šola (Diagnosticsko učilo OTTO motorja).

INOVACIJE KOT POGOJ TEHNOLOŠKE SUVERENOSTI

PODIM konferenca, ki velja za enega najvplivnejših startup in tehnoloških dogodkov v regiji Alpe-Adria in Zahodnega Balkana, je v Mariboru potekala med 12. in 14. majem. Dogodek je s pestro vsebino, mreženjem in tekmovanjem Podim Pitching Competition navdušil več kot 1.000 udeležencev iz 23 držav. Poleg visokega števila udeležencev je dogodek privabil tudi 58 skladov tveganega kapitala in drugih vrst zasebnih vlagateljev, ki ocenjeno upravljajo z več kot 8,2 milijarde evrov vrednimi investicijskimi skladi, namenjenimi za vlaganje v startupe, 188 startupov iz 23 držav, več kot 80 govorcev iz celega sveta in številne uspešne podjetnike.

Letošnja izvedba predstavlja pomemben strateški mejnik, saj se je kot soorganizator pridružil Silicon Gardens, ugledni sklad tveganega kapitala, ki ga vodijo izkušeni startup podjetniki, ki so že uspešno skalirali in prodali svoje podjetje. Skupna vizija je jasna: povzdigniti PODIM v globalno prepoznavno platformo, ki povezuje najbolj obetavna zagonska podjetja iz regije z vrhunskimi mednarodnimi vlagatelji.

Podim je tudi osrednji dogodek za mreženje in ustvarjanje novih sodelovanj in poslovnih priložnosti. S tem namenom je bilo na konferenci v Podim Deal Room-u, ki je

potekal v Narodnem domu, izvedenih več kot 1.300 vnaprej dogovorjenih 1-na-1 sestankov med startup podjetji, investitorji in poslovneži iz različnih korporacij ter malih in srednje velikih podjetij.

Izkušeno investitorsko komisijo, ki so jo letos sestavljala številna uspešna imena investitorskega in poslovnega sveta mednarodnih razsežnosti, je najbolj prepričal infrared.city iz Avstrije, ki razvija platformo z umetno inteligenco, ki zagotavlja vpogled v podnebne vplive v realnem času in pomaga arhitektom in načrtovalcem pri načrtova-

nju trajnostnih in odpornih stavb.

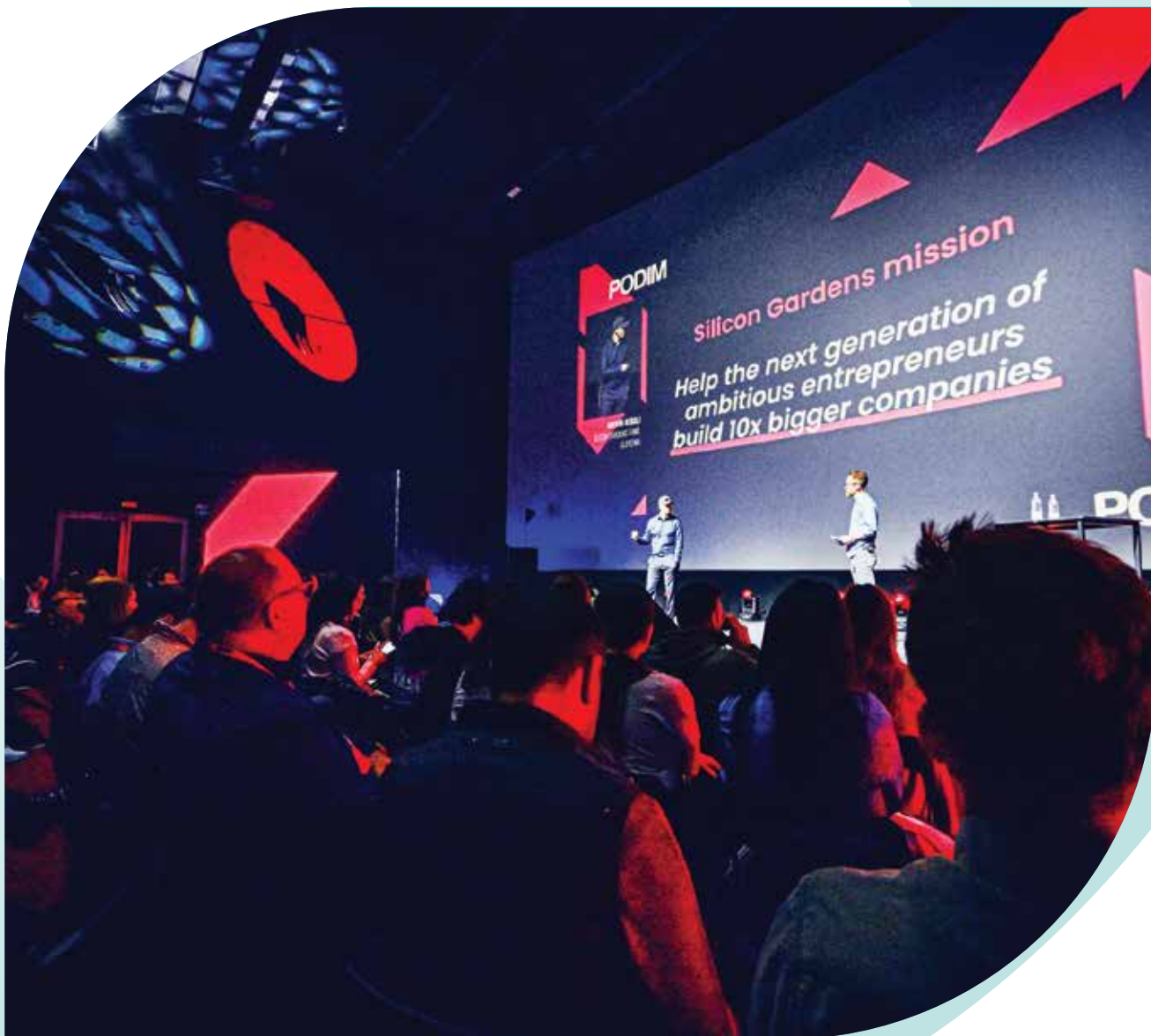
Zmagovalec Podim Pitching Competition je prejel mesto v investitorskem programu "The Fundraising Bootcamp", ki ga vodi angelski investitor in podjetnik Francois Mazoudier, in mu bo omogočil dostop do novih znanj, kontaktov in pomagal pri pridobivanju investicije. Za dodatno nagrado pa bo zmagovalec potoval z ekipo Podima v London, evropsko prestolnico startupov, na tridnevni program Podim London Springboard, kjer ga čaka vrsta srečanj z možnostjo spoznati prave ljudi za rast svojega startupa. Infrared.city pa bo prejel tudi paket pravne podpore Nlaw, priznane pravne pisarne s pisarnami v Palo Alto, Londonu, Ljubljani in Zagrebu.

Vse finaliste in polfinaliste tekmovanja nagraduje še Infobip, polfinalisti prejmejo za nagrado storitve podjetja v vrednosti 10.000 eur, finalisti pa v vrednosti 15.000 eur. Na finalni prireditvi Podim Pitching Competition je prejel nagrado še dodatni startup po izboru Podim partnerja Infobip. Med finalisti so izbrali startup Skillplate iz Bolgarije, ki jih je najbolj prepričal in bo prejel storitve podjetja Infobip v vrednosti 30.000 eur.

Najobetavnejša startup podjetja iz regije

V okviru Podim konference je s tem namenom potekalo tudi že tradicionalno tekmovanje Podim Pitching Competition. Mnogim startupom je prav sodelovanje v finalu Podim Pitching Competition prineslo večjo prepoznavnost med investitorji, hitrejša dogovarjanja sestankov in posledično tudi hitrejšo rast.

Izmed 141 najbolj ambicioznih startupov iz 23 držav je stroga investitorska komisija na online Demo dnevu v začetku maja izbrala 10 najbolj perspektivnih startupov, ki so se v polfinalu na Podimu borili za mesto v finalu. Na oder konference je stopilo 5 najbolj perspektivnih startupov iz regije, ki so se potegovali za krono naj Podim startupa: Iknaio (Avstrija), infrared.city (Avstrija), Neubau Energy (Avstrija in ZDA), Scavenger AI (Avstrija) in Skillplate (Bolgarija).

ODNOSI V ORGANIZACIJI: MED TIŠINO IN SODELOVANJEM

V delovnem okolju pogosto govorimo o ciljih, rezultatih, učinkovitosti. A ob tem pozabimo na nevidno, a ključno dimenzijo – čustva. Ta niso moteč element, ampak osrednji del medosebnih odnosov, sodelovanja in voditeljstva. Zrela čustvena komunikacija ni nekaj samoumevnega, temveč veščina, ki jo lahko razvijamo – pri sebi in v timih. V nadaljevanju preberite, zakaj je čustvena inteligenca ključna kompetenca sodobnih organizacij in kako jo lahko uporabimo v praksi.

Piše: Igor Ambrožič, sistemski psihodinamski organizacijski konzultant, predavatelj, coach – EVRA razvoj zaposlenih

Kaj torej pomeni čustvena zrelost pri delu? Kaže se v treh osnovnih sposobnostih:

1. Prepoznavanje in razumevanje lastnih čustev
 2. Razumevanje čustev drugih ljudi (empatija)
 3. Uravnavanje vedenja na način, ki podpira sodelovanje, ne konflikta
- V delovnem okolju to pomeni, da znamo zaznati lastne odzive v stresnih situacijah, razumemo, zakaj se sodelavec odzove z obrambnim tonom, in znamo postaviti meje brez agresije ali pasivnosti.

Čustveno inteligentni sodelavci so bolj prilagodljivi, konstruktivni v konfliktih in bolje sodelujejo v timu. Vodje, ki razumejo čustva, ustvarjajo vzdušje stabilnosti, zaupanja in večje notranje motivacije. In to se ne meri le v zadovoljstvu, temveč v manjši fluktuaciji kadra, hitrejši implementaciji sprememb in večji odpornosti na stres.

Čustva – ovira ali priložnost?

Kadar čustvene potrebe zaposlenih niso prepoznane ali naslovljene, lahko pride do pasivne agresije, zaviranja sodelovanja, zamud, zmanjšane motivacije ali celo od-

Empatija ne pomeni, da se z nekom vedno strinjamo ali ga vsakič rešujemo, ker je šibek, ali še morda nečesa ne zna ipd. Predpogoj za empatijo je, da imamo stik z lastnim čustvenim svetom, šele potem lahko razumemo občutke in čustva drugih – pomeni, da sodelavce zares poskušamo razumeti brez obsojanja.

hoda iz organizacije. Prav zato je ključno, da čustveni signali niso potisnjeni na stran, ampak razumljeni kot kazalci stanja odnosov.

Čustva niso zasebna stvar – ko jih v delovnem okolju ignoriramo, pogosto govorijo glasneje in resnično moteče. Konflikti so emocionalno naelektrena stanja in se zgodijo v vsakem kolektivu – vprašanje ni, ali do njih pride, temveč kako se z njimi soočimo. Če jih ignoriramo ali prehitro pometemo pod preprogo, se pogosto vrnejo v močnejši obliki. Zreli vodje znajo čustvene napetosti prepoznati in voditi skozi njih – ne mimo njih.

Praktičen primer: Marko ne deli znanja

Jasna je nova članica tehnične ekipe. Njena težava: sodelavec Marko ji noče razložiti ključnih postopkov in jo odvrtača z izjavami kot: »To boš že sama pogruntala.« Projekt zamuja, napetost v ekipi raste. Vodja Rok se odloči za diskreten, empatičen pogovor z Markom.

Kaj odkrije? Markov odpor ne temelji na lenobi, temveč na strahu – boji se, da bo s prenosom znanja izgubil svoj položaj. Rok mu razloži, da znanje, ki ni deljeno, ni moč, ampak tveganje. Ponudi mu možnost, da se vključi v oblikovanje dokumentacije, prenos znanja in redne tehnične sestanke. Hkrati izrazi jasna pričakovanja in redno podaja povratne informacije – tudi pohvale.

Rezultat: Marko postopoma spremeni vedenje, saj se počuti cenjenega in varnega. Jasna dobi dostop do ključnih informacij, ekipa pa ponovno zaživi kot celota.

Čustva v timu so objektiven pokazatelj stanja odnosov

Raziskave organizacijske psihologije (npr. Barsade & O'Neill, 2016) potrjujejo, da čustveno vzdušje v timu neposredno vpliva na sodelovanje, produktivnost in zadržanje zaposlenih. Avtorici ugotavljata, da pozitivna čustva – kot so toplina, zaupanje in sočutje – krepijo občutek povezanosti, zmanjšujejo stres in celo izboljšujejo odločanje. Po drugi strani pa neizražena frustracija, tiho nezadovoljstvo ali prikrita tekmovalnost ustvarjajo "čustveni smog", ki zmanjšuje timsko učinkovitost, a ga pogosto nihče ne imenuje. Ko torej v timu »ni konflikta«, a sodelovanje ne steče, pogosto ne manjka strokovno znanje temveč manjka čustveni uvid.

Vodimo z občutkom in z jasno strukturo

Vodenje v sodobnih organizacijah ni več zgolj naloga nadzora, razdeljevanja zadolžitvev in spremljanja rezultatov. Postaja vse bolj povezano z razumevanjem ljudi – njihove motivacije, strahov, potreb in čustev. Vodja, ki zna poslušati, opazovati in se čustveno odzvati na pravi način, ima v rokah moč, da ne vodi le nalog, temveč ljudi. Največja razlika med učinkovitimi in toksičnimi ekipami ni v talentu – temveč v kakovosti odnosov. In ti se začnejo tam, kjer si upamo slišati, razumeti in (spoštljivo) povedati.

Brezplačni e-priročnik: Umetnost odnosov v poslu – med empatijo in odgovornostjo

- Kako ustvarjati odnose, ki gradijo zaupanje, namesto napetosti.
- Umetnost odnosov v poslu: med empatijo in odgovornostjo
- Priročnik raziskuje vlogo čustev na delovnem mestu – od pomena empatije, preko
- vsakdanjih čustvenih odzivov, do konkretnih primerov težavnih odnosov, ki jih lahko
- srečamo v vsakem timu. Ponuja razumljive uvide in konkretne prijeme za vodje, kadrovice in
- vse, ki želijo prispevati k zdravemu, sodelovalnemu in psihološko varnemu okolju.

Podaja vam:

- jasno razlago, zakaj so čustva pomemben del delovnega okolja in ne "ovira profesionalnosti"
- opis ključne vloge empatije ter razlike med razumevanjem in reševanjem
- kako čustvena inteligentnost vpliva na vodenje, sodelovanje in motivacijo
- 3 praktične, realne primere iz podjetij z analizo čustvene dinamike in odzivov vodij
- konkretne predloge ukrepov, kako ravnati v situacijah, ko sodelavec zadržuje znanje,
- zamujanje postaja vzorec ali ko se v ekipi pojavi cinizem in čustvena pasivnost

Letos podjetje EVRA, ki se ukvarja z razvojem zaposlenih, obeležuje pomemben mejnik – 15 let delovanja. V tem času je iz majhne pobude zraslo v uveljavljeno, strokovno in zaupanja vredno podjetje, ki s svojo energijo, znanjem in odnosom pomembno soustvarja kakovostnejše poslovno okolje. EVRA ni le izvajalec storitev, temveč partner pri spremembah – prostor, kjer se srečujejo ideje, ljudje in pogum za drugačno razmišljanje.

Zgodba o ljudeh

Zgodba podjetja EVRA, je predvsem zgodba o ljudeh – o sodelovanju, strokovnosti in zavezanosti, da pomagajo soustvarjati delovna okolja, kjer lahko posamezniki in timi dosegajo svoj polni potencial. V petnajstih letih so uspešno izvedli več kot 300 projektov, sodelovali z več kot 120 podjetji, izvedli številne individualne in skupinske coachinge ter prebojne teambuildinge, svetovali vodstvu, kako biti še učinkovitejši ter na ta način prispevali k razvoju številnih organizacijskih kultur, voditeljskih praks in timske učinkovitosti. Njihov pristop je celosten, v središče pa postavlja človeka – njegov razvoj, odnose, vodenje in smisel. Ponosni so predvsem na dolgoročna partnerstva, kjer skupaj z naročniki gradijo rešitve, ki imajo resničen in trajen vpliv.

Rast skozi strokovnost in povezovanje

Skozi leta so v podjetju širili dejavnost, razvijali nove storitve, vlagali v lastno znanje in se povezovali z vrhunskimi strokovnjaki. Danes so prostor učenja, svetovanja in ustvarjalnosti – ekosistem, kjer se strokovnost prepleta s srčnostjo. Svojim naročnikom ponujajo širok nabor programov, prilagojenih sodobnim izivom vodenja in delovanja timov. Med ključnimi vsebinami so delavnice za sodelavce, podpora menedžmentu in vodenju, individualni in skupinski coachingi, teambuilding programi ter psihometrična testiranja. Vsaka storitev je zasnovana tako, da podpira razvoj človeškega potenciala in prispeva k trajnostni rasti organizacije. Več o njih si lahko preberete www.evra-agencija.si

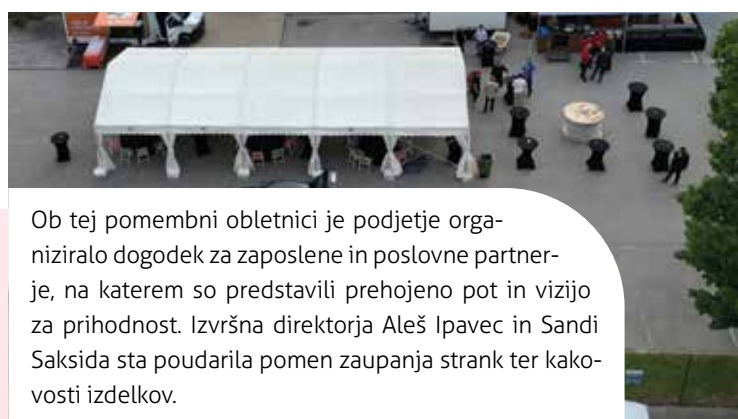
Vizija za prihodnost

Ob praznovanju se podjetje ne ozira le nazaj, temveč predvsem naprej. Njihova prihodnost temelji na vrednotah, ki so jih oblikovale – zanesljivost, strokovnost, empatija in trajnost. Poudarjajo pomen čustvene inteligence v voditeljstvu, razvoj agilnih pristopov ter zavestno usmerjenost v trajnostni učinek.

Direktorica podjetja, Simona Lobnik Ambrožič, ob obletnici izpostavlja: »EVRA je prostor, kjer z znanjem, iskrenostjo in pogumom pomagamo soustvarjati prihodnost organizacij. Verjamemo v ljudi, v sodelovanje in v moč razvoja, ki ni le strokoven, ampak tudi človeški.«

Njihova vizija ostaja jasna – biti partner organizacijam, ki želijo rasti celostno. Tistim, ki verjamejo, da je uspeh možen le takrat, ko se prepletajo strokovnost, odnosi in pogum za spremembe.

Ob tej pomembni obletnici je podjetje organiziralo dogodek za zaposlene in poslovne partnerje, na katerem so predstavili prehojeno pot in vizijo za prihodnost. Izvršna direktorja Aleš Ipavec in Sandi Saksida sta poudarila pomen zaupanja strank ter kakovosti izdelkov.

MARCHIOL PE MARIBOR – 20 USPEŠNIH LET

Letos podjetje Marchiol PE Maribor praznuje 20. obletnico delovanja. Ustanovljeno je bilo z jasnimi cilji in strastjo do kakovosti ter postalo sinonim za zanesljivost v distribuciji elektromateriala.

Prva poslovalnica podjetja Marchiol je bila ustanovljena v Novi Gorici leta 1997 kot podružnica družbe Marchiol S.p.A., s sedežem v Trevisu. Poslovna enota Maribor je bila ustanovljena leta 2005 in se je hitro uveljavila v lokalnem okolju. Podjetje je uspelo zgraditi močne odnose z dobavitelji in strankami, kar je bilo ključno za njegovo rast.

Leta 2020 je podjetje investiralo v nakup dodatnega skladišča, saj so bile potrebe in povpraševanje preveliki, da bi jih lahko zadovoljili z obstoječimi kapacitetami. To je omogočilo tudi širitev ponudbe izdelkov. Razvoj sodobnih

informativskih sistemov in uvedba spletne trgovine sta dodatno izboljšala učinkovitost in dostopnost za stranke.

Poslovna enota Maribor zre v prihodnost s cilji širitve na nove trge in nadaljnje digitalizacije poslovanja. Podjetje načrtuje uvedbo okolju prijaznih praks in trajnostnih rešitev, kar odraža njegovo zavezanost k odgovornemu poslovanju. Usposabljanje zaposlenih ostaja ena ključnih prioritet, saj podjetje stremi k njihovem razvoju in zadovoljstvu. Ob 20-letnici podjetja Marchiol Maribor je pravi čas za ovrednotenje doseženih uspehov in usmeritev v prihodnost. Z vlaganjem v ljudi, tehnologijo in okolje je podjetje pripravljeno na nove izzive. Vse obstoječe in potencialne stranke vabijo, da postanejo del te zgodbe o uspehu.

NOV ZAKON O INFORMACIJSKI VARNOSTI (ZINFV-1)

**Državni zbor je na predlog
Vlade Republike Slovenije 23.
maja 2025 sprejel nov Zakon o
informacijski varnosti (ZInfV-1),
katerega besedilo je pripravil
Urad Vlade Republike Slovenije za
informacijsko varnost (URSIV).**

Krepi in nadgrajuje nacionalni sistem kibernetске varnosti

S sprejetjem novega ZInfV-1 se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2022/2555 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetске varnosti v Uniji (tako imenovana direktiva NIS 2).

ZInfV-1 ureja področje informacijske in kibernetске varnosti ter vzpostavlja nacionalni sistem informacijske varnosti v Republiki Sloveniji. Določa pristojnosti, naloge, organizacijo in delovanje pristojnega nacionalnega organa, organa za obvladovanje incidentov velikih razsežnosti in kriz, enotne kontaktne točke ter skupin za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti (tako imenovane skupine CSIRT). Opredeljuje sprejetje Strategije kibernetске varnosti Republike Slovenije, področje kibernetске obrambe ter sodelovanje pristojnih organov in skupin CSIRT. Za zagotavljanje nemotenega delovanja ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti določa ukrepe za obvladovanje tveganj, obveznosti poročanja zavezancev in možnost prostovoljne priglasi tve incidentov, ureja izmenjavo informacij ter nadzor, vključno s področjem certificiranja za kibernetско varnost.

Predvideva krepitev zaupanja v proizvode, storitve in postopke informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) ter okrepitev njihove varnosti na področjih, ki so ključna za nemoteno delovanje države in ohranjanje bistvenih družbenih ter gospodarskih dejavnosti. Določa zavezance, ki praviloma izhajajo iz vrst javnih ali zasebnih subjektov iz priloge zakona, nekatere zavezance (na primer subjekti, ki so določeni kot kritični na podlagi zakona, ki ureja področje kritične infrastrukture) pa glede na njihov pomen določa ne glede na priloge. V skladu z direktivo NIS 2 širi nabor sektorjev in subjektov. Zavezanci morajo izpolnjevati ukrepe za obvladovanje tveganj in priglašati pomembne in-

cidente. Poudarek je dan tudi upravljanju in odgovornosti subjektov. Med pomembnimi novostmi so uvedba platforme za samoregistracijo zavezancev, enotne platforme za priglasi tve incidentov ter izmenjavo informacij.

Okrepitev kibernetске odpornosti slovenskega gospodarstva

Z izvajanjem zakona bodo podjetja okrepila varnostne ukrepe za zaščito omrežij in informacijskih sistemov, kar bo zmanjšalo verjetnost uspešnih kibernetских napadov in s tem tudi nastanek finančnih posledic. Zakon določa obveznosti glede obvladovanja tveganj in odzivanja na incidente, kar pomeni večjo pripravljenost podjetij na kibernetске grožnje. Usklajenost s skupnimi evropskimi pravili in standardizacija postopkov bosta poenostavili čezmejno poslovanje in povečali predvidljivost, zlasti za izvoznike na notnem trgu EU.

ZInfV-1 bo spodbujal tudi inovacije in razvoj, saj bo naraščajoče povpraševanje po varnostnih rešitvah okrepilo tehnološke pobude, hkrati pa bo kibernetská varnost predstavljala novo priložnost za razvoj regij v preobrazbi. Poleg tega bo zakon prispeval k zmanjšanju gospodarskih izgub zaradi zlonamernih akterjev ter krepil zaupanje uporabnikov v digitalne storitve, saj bo izpolnjevanje zakonskih zahtev znak zanesljivosti in varnosti. Povečana potreba po strokovnjakih za kibernetско varnost bo vodila v ustvarjanje novih delovnih mest in vlaganja v kompetence zaposlenih.

ZInfV-1 spodbuja tudi okrepljeno sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem prek skupnih mehanizmov odzivanja, tehnične pomoči in izmenjave informacij, kar prispeva k učinkovitejšemu obvladovanju incidentov. Višji nivo informacijske varnosti bo zmanjšal tveganje zlorab, tako osebnih kot poslovnih podatkov, začetna vlaganja v varnost pa se dolgoročno povrnejo skozi preprečene napade in nižje stroške incidentov. Nenazadnje zakon omogoča usklajevanje in nadgradnjo obstoječih praks z boljšo izmenjavo znanj in racionalno rabo sredstev.

Povezava do ZInfV-1 je na voljo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Vir: <https://www.gov.si/novice/2025-05-23-drzavni-zbor-republike-slovenije-sprejel-nov-zakon-o-informacijski-varnosti-zinfv-1/>

PREDLOG GRADBENEGA ZAKONA POTRJEN

Vlada Republike Slovenije je na 156. redni seji dne 5. junija 2025 določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona. Ključni vsebinski poudarki sprememb so namenjeni večji preglednosti, poenostavitvi postopkov, skrajšanju časa za pridobitev gradbenega dovoljenja in podpori digitalizaciji na področju graditve. Novela predstavlja pomembne spremembe, s katerimi se Gradbeni zakon prilagaja izzivom sodobnega časa ter nadaljuje nadgradnjo postopkov v okviru uvedbe digitalnega sistema eGraditev, ki bo s 6. januarjem 2026 v celoti zaživel po vsej Sloveniji.

Mnenjedajalci bodo morali na spletu zagotoviti dostop do vseh svojih informacij. Investitorji in projektanti bodo do teh informacij lahko dostopali preko ene točke v Prostorskem informacijskem sistemu (PIS). S tem se zmanjšujejo tvegana za investitorja in olajša delo projektantom in upravnim delavcem. Investitor bo najkasneje v 30 dneh od podane zahteve pridobil mnenje, v kolikor mnenja po 30 dneh ne bo, lahko investitor poda vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja. V izogib morebitnim napakam bo upravni organ še enkrat preveril pri mnenjedajalcu, ali se strinja z molkom. Uvedena fikcija izdanega mnenja bo lahko olajšala delo mnenjedajalcem, ki se bodo lahko ukvarjali s pomembnimi zahtevami, za nepomembne pa jim ne bo treba pisati mnenj. Investitor pa bo odgovor prejel v predvidenem času.

Dopustna odstopanja pri gradnji

Med izvedbo gradnje se pogosto pojavijo manjša odstopanja od projekta, ki pa niso bistvena v primerjavi z izdanim gradbenim dovoljenjem. Da investitorji ne bi bili obvezani vložiti zahteve za spremembo gradbenega dovoljenja, sedanji zakon določa, katere spremembe se štejejo za nebitvene. Z zadnjo spremembo pa je obseg dovoljenih odstopanj razširjen in prilagojen bolj praktičnim potrebam; tako je denimo pri stavbah dovoljen horizontalni

Kaj pa napušči nad sosednjimi zemljišči?

Težave, ki jih je treba predvsem prek civilnih postopkov, so nastale zaradi novih geodetskih izmer, ki upoštevajo vse izstopajoče dele stavbe in ne le tistih, ki so v stiku s tlemi. Za te dele stavbe po novem ne bo potrebno znova dokazovati pravice do gradnje, če se v njih med gradnjo ne bo izvajalo posegov. Pri rekonstrukciji teh delov, ki segajo čez javno dobro, bo zadostovalo soglasje upravljalca, na primer soglasje upravljalca ceste.

Še nekaj pomembnih sprememb:

- Črta se obveznost prijave začetka gradnje enostavne stavbe.
- Manjše rekonstrukcije se bodo evidentirale po treh letih, kar je še posebej pomembno za večstanovanjske stavbe zaradi zagotavljanja varnosti objektov.
- Nujne rekonstrukcije ne pomenijo zgolj postaviti tako, kot je bilo prej, temveč urediti objekt skladno z aktualnimi tehničnimi predpisi, zato je za izvedbo potrebno pripraviti ustrezen projekt, za kar je predviden čas enega leta.
- Sistem eGraditev še učinkovitejši, saj se papirni dokumenti pretvorijo v digitalno obliko in se štejejo za izvirnik. Investitor bo še tri leta lahko izbral med papirno ali digitalno potjo za pridobitev gradbenega dovoljenja.
- Definirajo se pripravljalna dela, ki še ne pomenijo začetka gradnje, kar je pomembno, saj gradbeno dovoljenje velja pet let, v tem času pa je treba gradnjo tudi začeti.

premik do enega metra. Pri gradbenih inženirskih objektih pa so odstopanja večja, na primer dovoljen je horizontalni premik objekta, če s svojim varovalnim pasom ne posega na sosednje parcele.

Domneva izdanega gradbenega in uporabnega dovoljenja za objekte starejše 1995 (ni legalizacija!): Spremeni se letnica, od katere se po zakonu šteje, da imajo objekti gradbeno in uporabno dovoljenje. Premik te letnice je nujen, saj mnogi lastniki nimajo več stare dokumentacije ali pridobljenih dovoljenj. Leta 1995 je namreč prišlo do prenosa pristojnosti za izdajo dovoljenj med občino in državo, zato država nima vseh dokumentov, ki bi nedvoumno potrdili, ali so objekti legalni ali nelegalni. Investitor ne bo več potreboval pridobiti dovoljenja, saj bo tak objekt po zakonu že veljal za legalen.

Kljub temu bo mogoče pridobiti odločbo o domnevi legalnosti. Za to bo potrebno objekt najprej ustrezno evidentirati, dokazati plačilo komunalnega prispevka ter predložiti izris objekta upravnemu organu, kar bo olajšalo in pospešilo ugotavljanje starosti objekta.

Cilj sprememb je zagotoviti bolj pregledne, učinkovite in digitalno podprte postopke na področju graditve, ki bodo v koraku s časom in usmerjeni k uporabnikom – tako investitorjem kot javnosti.

ZASAVJE PRIHODNOSTI – ZELENO, USTVARJALNO IN PAMETNO

DrV maju je Regionalna razvojna agencija Zasavje uspešno izvedla delavnico Proces podjetniškega odkrivanja (EDP) za leto 2025 – Povezovanje podjetij za izboljšanje možnosti za pridobitev evropskih sredstev. Dogodek je potekal v sodelovanju z Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj in ob podpori projekta Tehnična pomoč. Na delavnici so se skupaj z udeleženci osredotočili na krepitev pametne

specializacije v regiji, povezovanje razvojnih akterjev, prepoznavanje novih virov financiranja in izmenjavo dobrih praks.

Prisotna je bila tudi Cona Tezno. Sodelujočim smo predstavili svoje delo ter naše smeje načrte na področju digitalizacije energetike in upravljanju z energijo. Preostali govorci so še bili: Tjaša Polc, Zasavska gospodarska zbornica, Grit Ackermann, Gospodarska zbornica Slovenije – Center za projektno povezovanje (CePP), Slovenski center za krožno gospodarstvo. Prisotna sta bila tudi Matej Forte z Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj – Pametna specializacija ter Tilen Sever, Steklarna Hrastnik, ki je predstavil projektni predlog v okviru platforme STEP.

V JESENI RAZPIS ZA GRADNJO PODVOZA LEDINA

Mestna občina Maribor je dobila zagotovilo Direkcije za infrastrukturo, da bo razpis za izbiro izvajalca gradbenih del objavljen septembra 2025. Gradnja pa bo trajala približno dve leti. Čeprav končni stroški projekta še niso znani, so sredstva že delno zagotovljena: 60 % financiranja bo prispevalo Ministrstvo za infrastrukturo, preostalih 40 % pa Mestna občina Maribor. Projekt gradnje novega podvoza Ledina bo dolgoročno rešil prometne težave na povezavi med hitro cesto in industrijsko cono Tezno ter izboljšal varnost ter pretočnost tako osebnega kot tovornega prometa. Tezno pa bo postalo pomembno vozlišče za izboljšanje prometne povezano-

sti in trajnostne mobilnosti v Mariboru.

Mestna občina Maribor poudarja, da bo podvoz predstavljal pomembno izven-nivojsko križanje za dostop do poslovne cone Tezno, s čimer bodo okrepili povezave med Teznom, Razvanjem, Taborom in Radvanjem. Projekt bo poleg tega prispeval k razvoju poslovne cone ter trajnostni mobilnosti, saj bo vključeval gradnjo sodobnega postajališča in sistema P+R.

Podvoz Ledina je del širše naložbe, ki obsega tudi novo železniško postajališče v poslovni coni, povečano parkirišče za P+R, več sodobnih avtobusnih postajališč ter cestni nadvoz.

Končno je tudi cesta prosti Poštno logističnemu centru dočakala obnovo in prepotrebno preplastitev.

OD POŠKODOVANEGA VOZILA DO POPOLNO POPRAVLJENEGA

V podjetju DAS Automotive d.o.o. iz Maribora stremijo k odličnosti in celoviti obravnavi vozil, ki so utrpela poškodbe – bodisi zaradi vremenskih ujm bodisi drugih nesreč. So specializirano podjetje za hitro, strokovno in okolju prijazno popravilo vozil, z jasno vizijo zagotavljanja kakovostnih storitev.

"Z veseljem in ponosom sporočamo, da smo v lanskem letu naredili pomemben korak naprej: odprli smo lastno ličarsko delavnico, opremljeno z robotsko mešalnico barv, ki omogoča natančno in ponovljivo pripravo barvnih odtenkov. Ta tehnološka pridobitev nam omogoča, da danes strankam ponudimo celovito popravilo vozila na enem mestu – od cenitve in kleparskih popravil do ličenja in končne obdelave." nam je zaupala direktorica Maja Kocmut.

Poleg tehnoloških izboljšav so v letu 2025 podjetje strateško preimenovali v DAS Automotive d.o.o., s čimer

Vse na enem mestu

Njihova ponudba vključuje celovito paleto storitev, kar zajemajo hladna popravila poškodb po toči (PDR metoda), klasična kleparska in ličarska dela, zamenjavo avtodielov in avtostekel ter napredne cenitve z uporabo skenerja. Poleg tega strankam v času popravila zagotavljajo nadomestna vozila, s čimer jim omogočajo nemoteno mobilnost in večjo uporabniško izkušnjo.

DAS

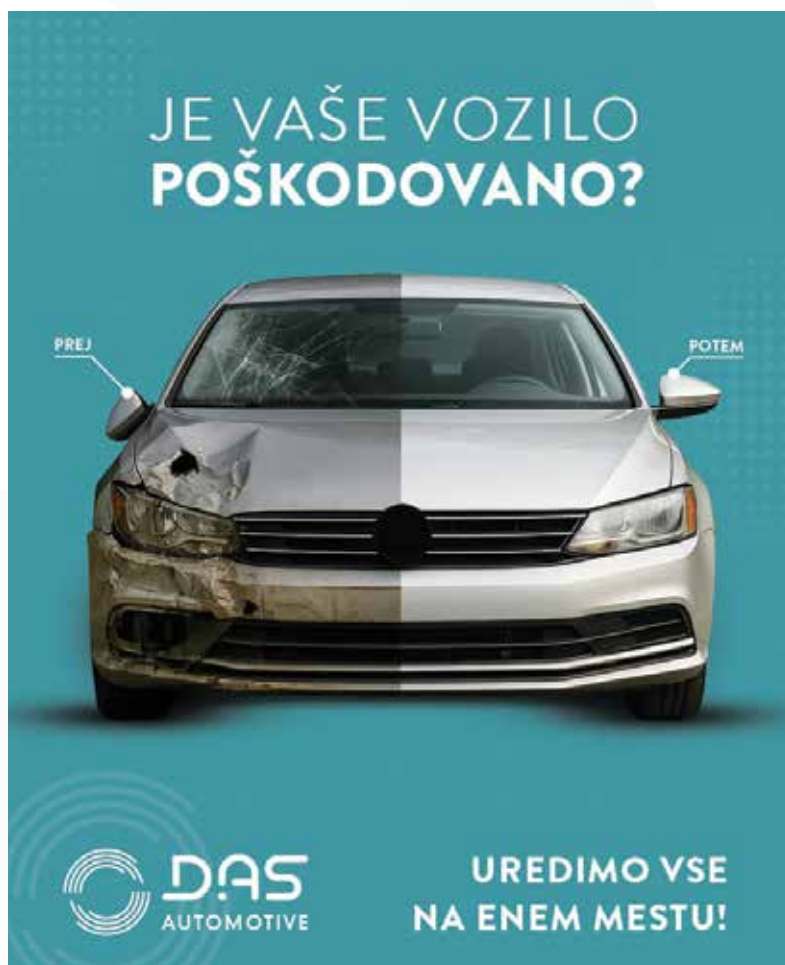
AUTOMOTIVE

so poenotili svojo podobo na domačem in mednarodnem trgu ter še dodatno okrepili prepoznavnost blagovne znamke, ki temelji na bogatih referencah in zaupanju obstoječih partnerjev in strank. Sprememba imena odraža širitev njihovih storitev, obenem pa odpira vrata novim poslovnim priložnostim.

Konkurenčno prednost gradijo na strokovni usposobljenosti kadra, tehnološki naprednosti ter operativni prilagodljivosti, kar jim omogoča hitro in učinkovito odzivanje na potrebe trga. Uspešno sodelujejo z večino slovenskih

zavarovalnic, kar potrjuje visoko raven zaupanja v njihovo delo. Poleg domačega trga so dejavni tudi na mednarodnih trgih, kjer kot del skupine DAS Automotive Group sodelujejo pri množičnih popravilih vozil, poškodovanih zaradi toče, po vsem svetu.

"Verjamemo v dolgoročne odnose, ki temeljijo na zaupanju, visoki kakovosti storitev in odzivnosti. S svojo strateško lokacijo v Coni Tezno, osrednjem industrijskem središču Maribora, ostajamo zanesljiv partner lokalnemu gospodarstvu ter pomemben akter v širši regiji," nam je še zaupala direktorica Maja Kocmut.

JE VAŠE VOZILO
POŠKODOVANO?

PREJ POTEM

 **UREDIMO VSE
NA ENEM MESTU!**

KDAJ DESNO OB RDEČI LUČI?

V skladu z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP) je v križiščih zavijanje desno ob rdeči luči na semaforju dovoljeno le, če je na semaforju nameščen poseben prometni znak – zelena puščica na črni podlagi – in če je smer vožnje prosta. Znak mora biti nameščen na drogu semaforja, ob semaforski glavi, na višini rdeče luči.

Namen tovrstne prometne ureditve je izboljšati pretočnost križišč, vendar ob hkratnem zagotavljanju varnosti vseh udeležencev v prometu – zlasti ranljivih, kot so pešci in kolesarji. V praksi se namreč pogosto dogaja, da vozniki, ki želijo zaviti desno ob rdeči luči in opazijo znak z zeleno puščico, ne preverijo dovolj natančno, ali je pot res prosta. Zavijanje desno ob rdeči luči je dovoljeno izključno v semaforiziranih križiščih, kjer je ta signalizacija izrecno nameščena. Kjer posebnega znaka ni, je vožnja ob rdeči luči prepovedana.

Večina voznikov pozdravlja namestitev znakov z zelenimi puščicami, saj lahko na tak način zavijejo desno, ne da bi morali čakati na zeleno luč, kar prispeva k večji pretočnosti. Vendar pa taka ureditev pomeni tudi večjo odgovornost za voznika, saj mora sam oceniti, ali je zavijanje varno. Posebej starejšim voznikom svetujemo dodatno previdnost pri izvajanju tega manevra, saj je pravilna presoja proste poti ključna za preprečevanje nesreč.

ELEKTRIČNA KOLESKA – VSE VEČ NESREČ

Uporaba e-koles (kolesa s pomožnim električnim motorjem, ki pomaga kolesarju in se samodejno izklopi pri 25 km/h) v Sloveniji se povečuje, predvsem med starejšimi odraslimi, kar prinaša pomembne izzive na področju prometne varnosti. Visoke hitrosti, ki jih omogočajo e-kolesa (do 25 km/h s pomočjo električnega motorja), opazno večja masa kolesa, hipen navor e-motorja, infrastruktura, neprilagojena hitrim kolesarjem, prinašajo povečano tveganje za starejše uporabnike.

Največ nesreč se zgodi med osebami, starejšimi od 45 let, zlasti med tistimi nad 65 let, kar potrjuje večjo ranljivost starejših v prometu, tako zaradi zmanjšane fizične odzivnosti kot zaradi resnosti poškodb. Kljub temu da več kot 60 % teh kolesarjev nosi čelado, je bila edina smrtna žrtev, žal, brez zaščitne opreme, kar dodatno potrjuje pomen uporabe čelade pri vožnji.

Agencija za varnost prometa zato priporoča dosledno nošenje čelade, ne glede na zakonsko obveznost. Starejšim priporočajo obnovitvene tečaje CPP, saj se številni po dol-

gih letih ponovno vključujejo v promet s sodobnimi sredstvi – organizirajo jih v okviru programa Sožitje za starejše voznike. Upoštevajte hitrost in prometne predpise, zlasti v mešanem prometu in na območjih s pešci. Uporabljajte luči in odsevnike, tudi podnevi – vidnost rešuje življenje. Izbirajte varnejše poti in preverite tehnično brezhibnost e-kolesa.

»Električna kolesa lahko močno prispevajo k bolj trajnostni mobilnosti, a le, če jih uporabljamo varno in odgovorno.

Posebej pozivamo starejše uporabnike, da poskrbijo za svojo zaščito in znanje o prometu. Vsaka nesreča je ena preveč,« je poudarila mag. Saša Jevšnik Kafol, namestnica direktorice Agencije za varnost prometa.

Agencija bo tudi v prihodnje izvajala nacionalne preventivne akcije, spodbujala osveščanje ranljivih skupin in sodelovala pri prilagajanju infrastrukture za varno rabo mikromobilnosti.

Vir: avp-rs.si

Statistika:

V letu 2024 je bilo zabeleženih 83 prometnih nesreč z udeležbo e-kolesarjev, kar je 23 % več kot leto prej. V nesrečah je umrla ena oseba (dve v letu 2023), 18 jih je bilo huje poškodovanih (+50 % v primerjavi z letom 2023), 58 pa lažje (+28 % v primerjavi z letom 2023). Do 12. maja letos so bili vozniki kolesa s pomožnim električnim motorjem udeleženi v 18 nesrečah, eden se je huje poškodoval, 16 pa lažje.

3. JUNIJ, SVETOVNI DAN KOLESARJENJA

Lani smo uvozili 59.000 navadnih in več kot 18.000 električnih koles. Število uvoženih navadnih koles upada, električnih pa narašča. Navadna kolesa so bila v letošnjem aprilu nekoliko cenejša kot v lanskem. (povzeto po: Statistični urad RS)

AVTO-MOTO ŠPORT NA TŠC – VEČ KOT HOBI

Zaradi izjemnega zanimanja med dijaki za vzdrževanje, nadgradnjo in detajling vozil smo na Tehniškem šolskem centru Maribor ustanovili krožek Avto-moto šport. Krožek ni le prostor za tehnično ustvarjanje, temveč tudi priložnost za razvoj, pridobivanje znanja, sodelovanje in deljenja strasti do avtomobilizma in motoristike. Dijakom ponujamo dostop do strokovnega znanja in uporabe šolskih delavnic, kjer lahko svoje ideje uresničujejo v praksi. Dušan Merklin, mentor krožka, pojasnjuje, da je zasnovan tako, da spodbuja samoiniciativnost, timsko delo in inovativnost, kar so ključne vrednote sodobnega tehniškega izobraževanja.

Glavne teme krožka vključujejo analizo avto-moto športa v Sloveniji in po svetu, kleparska in ličarska dela na projektih dijakov (popravila poškodb, montaža dodatkov ipd.), detajling vozil (poliranje karoserije, luči ...), sodelovanje pri obnovi eksotičnih vozil in skupinske šolske projekte, kot je nakup, obnova in nadgradnja vozila ali motorja.

Tovrstni projekti so naložba v prihodnost mladih. Dijakom omogočajo, da razvijajo praktične veščine in tehnično

znanje, se učijo odgovornosti in sodelovanja, pridobijo izkušnje, ki jih bodo spremljale v poklicnem življenju, in predvsem – da sledijo svoji strasti do tehnike in motorjev. V krožek vabijo vse dijake, ki jim je prijeten vonj bencinskih hlapov in imajo radi orodje ter ustvarjanje. Prav tako k sodelovanju vabijo vse potencialne donatorje, da jih podprejo in omogočijo, da bodo takšnih projektov deležne tudi naslednje generacije.

Prvi veliki projekt: Suzuki RM 250

Obnavljajo legendarni motor Suzuki RM 250. Projekt vključuje servisna, ličarska in kleparska opravila, motor pa bo po zaključku služil kot promocijsko vozilo krožka in šole. Veseli so, da je projekt pritegnil pozornost tudi iz gospodarstva – podjetja jih podpirajo tako moralno kot finančno, kar potrjuje, da ima delo mladih v tehničnih projektih resnično vrednost. Motor bo po zaključku obnove predstavljen skupaj s foto razstavo nato pa bo kot simbol sodelovanja med šolo, dijaki in gospodarstvom krožil po poslovalnicah salonih podjetij, ki jih podpirajo.

KAJ IMATA SKUPNEGA TAM IN NOTRE-DAME?

Letos mineva 78 let od rojstva blagovne znamke TAM in znamenitega logotipa, ki ga je oblikoval mariborski arhitekt Jaroslav Černigoj. V začetku leta 1947 je potekal razpis za znak podjetja TAM. Sredi februarja 1947 se je sestala žirija in soglasno izbrala zaščitni znak za podjetje. Inženir arhitekt Černigoj je zanj prejel nagrado v znesku 21.500 Din. Motiv zanj pa je prevzel po nizu trilistnih krogovičij s pročelja stolnice Notre Dame v Parizu. Logotip Tovarne avtomobilov Maribor Tezno s tremi krogi in peterokrako zvezdo v sredini je veljal vse do konca obstoja tovarne TAM. Nekatera nasledstva pa ga pri svojih proizvodih z manjšimi modifikacijami, kot simbol uveljavljene blagovne znamke, ohranjajo še danes.

Jaroslav Černigoj, arhitekt, urbanist in konservator velja za pionirja mariborske modernistične arhitekture in je avtor Hranilnice Dravske banovine v Mariboru, ene prvih zgradb z železobetonsko skeletno konstrukcijo v Sloveniji, ki predstavlja enega od vrhuncev slovenske predvojne arhitekture. Otroštvo je preživel v Bovcu, Tolminu in Mariboru. V Mariboru je 1915–22 obiskoval realno gimnazijo (danes Prva gimnazija Maribor). Na Tehniški visoki šoli v Ljubljani je 1926 diplomiral pri Jožetu Plečniku. Kot vodja gradnje stavb je bil 1927–30 zaposlen pri Oblastnem odboru v Mariboru, 1930 v bankski upravi v Ljubljani. 1930–34 je bil samostojni arhitekt v Mariboru, 1934–41 je bil arhitekt v Mestnem gradbenem uradu v Mariboru, 1941–44 pa v projektantskem podjetju A.

Rosenberger s sedežem v Gradcu, kamor ga je dodelila okupacijska oblast. Tam je skupaj z bratom Milanom Černigojem sodeloval pri pripravi načrtov za tovarno letalskih motorjev v Mariboru (VDM Luftfahrtwerke Steiermark), ki so jo po vojni namenili za Tovarno avtomobilov Maribor (TAM). Pozimi 1944–45 je bil zaradi simpatiziranja z odporiškim gibanjem zaprt v gestapovskem zaporu, iz katerega je spomladi 1945 pobegnil in se priključil Šercerjevi brigadi na Pohorju, v kateri je bil pomočnik šefa propagandne brigade. 1946–58 je bil

Černigojevi industrijski objekti

V okviru Projekta Maribor je naredil načrte za industrijsko, stanovanjsko in šolsko arhitekturo, ki se logovno uvrščajo v smer podaljšanega funkcionalizma. Med obsežnejšimi projekti so bili načrti za TAM (za utopno kovačnico, 1948–49; kotlarno, 1948; pralnico avtomobilov, 1950; prizidek h kovačnici, 1951), industrijski in stanovanjski objekti, npr. stanovanjski blok TAM na Glavnem trgu (1952–55), katerega fasada nekoliko spominja na pročelje hranilnice.

projektant v Okrožnem projektantskem biroju v Mariboru (pozneje Projekt Maribor). 1957–61 je bil arhitekt konservator na Zavodu za spomeniško varstvo LRS v Ljubljani, od 1961 redni profesor na oddelku za gradbeništvo na Visoki tehniški šoli v Mariboru in od 1969 do upokojitve 1972 predstojnik oddelka.

Sodi med vidnejše mariborske arhitekta 20. stoletja, ki je v tradicionalno mariborsko okolje vnašal moderno funkcionalistično arhitekturo. Njegov arhitekturni opus obsega stanovanjske, poslovne, šolske in industrijske stavbe. Ukvarjal se je tudi z urbanizmom in konservatorstvom. Posvečal se je grafičnemu oblikovanju, njegovo najbolj znano delo pa je logotip tovarne TAM. Bil je prvi mariborski arhitekt, ki je javno predstavil svoja strokovna stališča (Kronika slovenskih mest, 1935), več prispevkov je objavil v strokovni periodiki (npr. v Varstvu spomenikov), v Večeru je objavil svoje spomine (Spomini in akcenti, 1987).

Nase je opozoril z diplomskim delom v plečnikovski tradiciji, načrtom za jezuitski samostan v Mariboru. Kljub temu da je Plečnika občudoval, je po diplomi krenil na pot funkcionalizma. Predvojno obdobje je pomembno zaznamovalo sodelovanje z arhitektom Aleksandrom Devom, s katerim sta se uveljavila kot pionirja mariborske moderne arhitekture. Sodelovala sta pri treh projektih: pri Osrednjem zavodu za zavarovanje delavcev (1930–31), ki predstavlja prvi poskus uvedbe funkcionalizma v mariborski arhitekturi, Hutterjevem bloku (1940–41) in Hranilnici Dravske banovine v Mariboru (1931–32), pri kateri je bil glavni projektant Černigoj in ki predstavlja vrhunec njegovega mladostnega obdobja. Gre za prvo zgradbo z železobetonsko skeletno konstrukcijo v Mariboru in eno zgodnejših v Sloveniji. Zasnoval jo je kot funkcionalistični kubus, oprt na betonske stebre, ki reinterpretirajo arkadni hodnik, dopolnjujeta pa ga plečnikovska elementa, opečna obloga in konzolni strešni venec. Naredil je načrt za Mestno in meščansko šolo v Mariboru (1934–36, današnja Osnovna šola Franceta Prešerna, v sodelovanju z Emilom Navinškom), ki je ob izgradnji veljala za najnaprednejšo šolsko stavbo na Slovenskem. S tlorisom v obliki črke A naj bi se poklonili spominu kralja Aleksandra I. Karađorđevića. V povojnem obdobju je bil eden ključnih mariborskih arhitektov, ki so sodelovali pri obnovi mesta.

Kot arhitekt konservator je vodil prenavo več spomenikov, med najpomembnejšimi so prenova pročelja mariborskega Rotovža (1952–53), obnova mariborske stolnice (1957–61, 1969, v sodelovanju z Bogom Teplyjem in Jožetom Požaukom), ureditev rimske nekropole v Šempetru (1957–59), ureditev vhodne lope in obnova zunanjščine Franciškovke kapele na ptujskogorski cerkvi (1962–64).

1980 je prejel srebrno plaketo Univerze v Mariboru. Jugoslovanska zveza arhitektov ga je razglasila za častnega člana. Za svoje delo je bil nagrajen z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki.

Vir: <https://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi1006870/>

ODDAMO POSLOVNI OBJEKT – POSLOVNA CONA TEZNO

Samostojna stavba z 99 m², 4 opremljenimi pisarnami, čajno kuhinjo, ločenimi sanitarijami in 5 lastnimi parkirišči (tudi e-polnilnica). Lokacija v središču cone Tezno. Ogrevanje na plin, klima, optika, alarm. Adaptirano 2025.

CENA: 1.380 €/MESEC + STROŠKI

NAJEM MIN. 1 LETO

VARŠČINA: 3 NAJEMNINE

Takojšnja vselitev, idealno za manjša podjetja z dostopom do vhoda z vozilom.

Za več informacij ali ogled nas kontaktirajte t: 02 46 01 300 e: info@conatezno.si
Zavod poslovno proizvodna cona Tezno, Cesta k Tamu 27, 2001 Maribor

<http://conatezno.si>

**CONA
TEZNO**